

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 hóra. Egy hóra . . . 1 hóra. 50 fill.
Hogydóvra 2 . . . Hogydóvra 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:

Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

Városi muzeumunk.

Irta: Kardos Albert.

Illik néha megemlékezni a városi muzeumról, legalább akkor, amidőn a muzeum gondosan szerkesztett, tartalmas jelentéssel ad számot egy-egy évi munkásságáról, mint azt most is tette.

Nemcsak a megemlékezést, de a komoly méltatást is megérdemli a muzeum, városunknak ez a talán legifjabb közművelődési intézménye. Debreczennek sincs mit szégyenkeznie e legújabb alkotásával, mint az öreg szülék szoktak későn született, csenevész gyermekükkel. A muzeumunk nemcsak életre hivatott, hanem az egészséges fejlődésnek, a gyors gyarapodásnak olyan útján van, amelyen a legsebb jövővel biztathat.

Kevés ember tudja Debreczenben és akik csak külsőségek után indulnak, sohasem is fogják tudni, hogy a Hatvan-utcának egy már divatja mult házában, annak is csak a fél sarkában nagyon becses, igen számbavehető művelődési munka folyik, amelyet bátran nevezhetünk tudományos működésnek is. Ott dolgozik a mai Debreczennek egyik legértékesebb embere, Zoltai Lajos, Debreczen multjának fáradhatatlan kutatója, a város mai külső és belső területének avatott ismerője, történelemelőtti idők maradványainak a buvára és a jelenlegi népelet jellemző szer-

számainak a gyűjtője, egymagában régiség- és néprajzi tudós, történet- és közgazdasági író, érem- és pénzismerő, térképkészítő és illusztrátor, rajzoló és fényképész. Mindezekon felül a pontos, a szorgalmas, a lelkiismeretes tisztviselőnek a mintaképe, akinek csak egy nagy hibája van — a szerénysége, a megjelenésben, a föllépésben való határtalan egyszerűsége. Hibája ez azért, mert nemcsak a nagy közönség, hanem a város vezetősége is eszerint méri a belső értékét, valamint a muzeum jelentőségét is.

Tíz éve alig van, hogy a városi muzeum létrejött Lőkövits Artur nagylelkű áldozatából és soha meg nem szünő bőkezű hozzájárulásával. A nagy közönségnek pedig éppen most hét éve nyílt meg, az 1905-ben tartott százados Csokonai-emlékünnep alkalmából. E rövid idő alatt szinte csodálatos gazdaggá lett a muzeum; körülbelül 25000 darabot foglal magában, pedig az igazgató, Lőkövits Artur izlése, az ő, Zoltai Lajos lelkiismerete megnyugtató biztosíték arra nézve, hogy nem értéktelen tárgyakból, nem dib-dáb dolgokból növekedett az a szám nagyra. Különösen a dus régiséggyűjtemény (11,500 drb), amelynek javarésze az örök személyesen vezetett ásatásaiból került elő, valamint a tekintélyes néprajzi tár, amelyet nagyrészt szintén Zoltai vásárolgatott vagy szedett össze, köti le az érdeklődő figyelmét és vivja ki a hozzáértő elismerését, annyi-

val inkább, mert mindez, valamint a többi gyűjtemények páratlan gonddal lajstromozva, szakszerűen rendezve vannak, sőt úgy kiállítva, hogy egyszerre nyujtsanak tanulságot és élvezetet.

Mindez különben tudvalevő dolog; tudja, aki a muzeumot látogatja, tudja, aki a muzeum évi jelentéseit olvassa. De az már kevésbé ismert dolog, hogy a muzeum csak rendkívüli erőfeszítéssel juthatott idáig, hogy folytonos akadályokkal küzd és hogy szinte legyőzhetetlen gát áll továbbfejlődése útjában.

Az apró bajokat most mellőzöm; azt, hogy kevés a költségvetése, azt, hogy egy embernek, Zoltainak szinte leroskaszto terhet kell viselnie, azt, hogy a város még az állami hozzájárulásból is levesz. Minderről most ne essék szó, de arról nem szabad hallgatni, hogy a muzeum már ez idő szerint is tarthatatlan helyiségben szorong, nagyobbarányu és szakszerű fejlődése pedig képtelen, amíg megfelelő épülethez nem jut, amíg a már oly régóta sürgetett és oly sokaktól várt közművelődési ház meg nem valósul.

Amilyen dicsérendő cselekedete volt a városnak, hogy ezelőtt nyolc évvel megvette Csokonai szülőházát közművelődési célokra, éppen oly hibát követett el a városi tanács, mikor ezt az épületet (Hatvan-utca 23.) részben megfosztotta eredeti rendeltetésétől és az egyik felét bérbe adta, előbb a belvárosi rendőrkapitányságnak,

Szép Mátyásné.

Irta: Szekula Jenő.

A kis Marianne hercegnő vivőleckét vett a visegrádi várban, amelynek orma elmerült egészen az illatos tavaszlelő ködben. Azután elbocsátotta kedvenc lovagját, hogy ismét a bábuival játszon, miket két hete egy lengyel herceg küldött neki ajándékba.

— Isten vele, — mondta. — Délután ötre jöjjön el ujra.

A lovag féltéredbocsátkozott parányiurnője előtt, aki még csak tíz éves volt, de bimbózdó, aranyosolyu gyermek.

— Örülök, ha szolgálatára lehetek Marianne királykisasszonynak, — mondotta ünnepiesen.

A lovag, — Broglie, Santi, vérpiros keresztet viselt az ingébe szöve, mert föl volt esküdvé a rhodosi rendnek, — s Jeruzsálem kapui előtt avatták lovaggá. Egyébként csak huszonöt éves volt, barna, napsütötte arcu, — vonzó, majdnem elbűvölő szépségű arc, nagy, élő virágszirmokhoz hasonló szempár, melynek meseszerű nézése már sok lány szívét ejtett mámoros dobogásba. A visegrádi udvarhölgyek nápolyi Antoniusznak nevezték. Egyébként tiszta és szűzies volt a lelke, mint egy falusi ministránsgyereké, hasonlatosan ama szeptőlten lovagokéhoz, akiknek örök testvériséget és hűséget esküdött. De most lelkiismeretfurdalásai voltak, szédült. S míg

elhaladt a márványba faragott szökőkút előtt, a palota udvarán, az alabárdos őrség tisztelgő sorfala mellett, — kábultan, önvádolóan rebegette:

— Jaj, csak sohasem ismertem volna meg az öznövésű Szép Mátyásné, csak sohasem.

Egy asszonyra gondolt. Aikának illatos lehelletét még most is érezte, ölelő fehér karja mintha még most is keresztülfonódna a nyakán; — a szép asszony lilium testének illata, amely meleg volt és kábító, mint a déli virágoké, még most is ott uszott körülötte, a hájában s érezte, hogy sohasem fog tőle megszabadulni.

Mámoros, de bánós éjszaka volt. Ugy rémlett, hogy maga az ördög kísértette meg, az est meghitt titokzatosságában, vakító holdvilágfényben, egy szép és kívánatos asszony liliumtestébe öltözködve. De ifju s költői és mennyei szépségekben fölüelvelt lelke most oly gyöttrődéseken ment keresztül, amit udvaroncársai kétségtelenül nem éreztek volna. Egy pillanatra megállott, mert félt, hogy megfojtja a kábító szivdobogása. Lovaglópál-cájával suhintott néhányat a levegőbe, mintha most is vivőleckét adna, vagy egy láthatatlan támadó csapásait akarná kivédeni.

— Vétkeztem a kilencedik bűnben; milyen gonoszság! — suttogta kábultan.

A királyi kertben már virágoztak az orgonafák s mámoros illatuk, a harmatos, kora reggeli órákban szinte lerészegítette a levegőt.

Mint egy fehér kigyó sugárzott el a Duna a messzeségben s a hegy tövében az apró falusi házak úgy huzódtak meg, mint a fáradt, pihenni vágyó galambok.

— Méltatlan lettem lovagi szalagomra, — suttogta Broglie Santi szomoruan.

Érezte, hogy vallania kell. Hogy kiönthesse valaki előtt bánatát, örömet, dicsőségét és szomorúságát. S néhány perc mulva már a kápolna félhomályos gyóntatószékében térdelt Cerint atya lába előtt.

— Vallom a boldog Szűz Máriának — suttogta kiűhéredett arccal, — a menyország királynőjének, a mindenható istennek s neked, lelki atyám, hogy nagy bűnbe estem. Szégyent hoztam a nevemre, őseim tisztaságára, gyalázatot az egész rhodosi rendre, a fogadalmamra, az eskümre, mit Jeruzsálem kapuja előtt tettem. Szégyent hoztam a lovagi díszre, a tisztességre és a szelőlten hirre. Vétkeztem a kilencedik bűnben. Bűnre kívántam a felebarátom feleségét, a liliumnyaku Szép Mátyásné.

— Szép Mátyásné? — az udvari bábosmester feleségét? — kérdezte Cerint atya fejesőlválva. — Ez gonosz dolog, fiam. De hát hogyan történt?

— Vizkereszt után hetednapra láttam először egy budai bálon. Polgárasszonvok mulattak ott, de udvari nők is. Fekete selvemruha volt az asszonyon, áttört, ezüstös sötétzöld csipkével. A haja hullámos csigákba sütvé,

majd valami katonai hivatalnak, most pedig egy magánfélnak. E hibás intézkedés következtében a városi muzeum kezdettől fogva szorongott és hogy valósággal bele nem fulladt a gyűjteményei zsufoltságába, csak annak tulajdonítható, hogy előbb a Csokonai-körtől kért el egy szobát, majd pedig a Gönczy-tanítóegyesületet szorította ki a Thaly Kálmán butorai, könyvei és ereklyetárgyai kedvéért.

A zsufoltság örökös baján, a szorongásnak szüntelen akadályán csak a közművelődési ház felépítése segíthet, de ez az ügy nem is csiga-, hanem ráklépésekkel halad: — egyet előre, kettőt hátra.

Ezt a cikket cikksorozattá nyújtáná, ha a közművelődési-ház történetének minden viszontagságát — habár röviden is — el akarnám beszélni. Itt csak némely mulasztások sürgős jóvátételére mutatok rá. A város csatolja a közművelődési-ház építési alapjához azt a 78,000 koronát, amelyet a közművelődési-ház céljára ezelőtt úgy 10 évvel megszavazott 150,000 koronából visszatartott; hadd gyümölcsözzék az a muzeumok országos felügyelőségétől adott 100,000 koronával együtt, amelyből már hat 10,000 koronás részlet be van fizetve a város kezébe. Nem kevésbé sürgős teendője volna a városnak a közoktatási minisztériumtól nyerhető 300,000 koronás segítséget végleg a maga javára biztosítani, nehogy az állami támogatást újra elszalassza, mint Apponyi idejében. Mert csakis ilyen nagy anyagi erővel létesíthető egy Debreczenhez méltó, a városi muzeum zavartalan fejlődését, nagy jövőjét biztosító közművelődési-ház.

Tudnunk kell ugyanis, hogy a debreczeni muzeumra nagy jövő, nem közönséges hivatás vár, ha megfelelő helyiséghez jut. A közművelődési-házban elhelyezkedő városi muzeum könnyen a vidék leggazdagabb és legértékesebb muzeumává válhatik, mert nemcsak az államtól fog

kapni tekintélyes letéteket, egy egész képtárral felérő művészeti gyűjteményt, hanem akkor magába olvaszthatja a kollégiumunk muzeumi kincseit is. A kollégiumunk ugyanis ez idő szerint igen gazdag pénz- és éremgyűjteményt, tömérdek régiségügyi és néprajzi tárgyat őriz, jobban mondva hevertet a maga falai között, ahol már most is félig el vannak veszve a köz javára, de ahol évről-évre a pusztulásnak nagyobb veszélyében forognak. De ha ott még oly gondosan volna őrizve ez a különféle muzeumi anyag, a művelődésre és tudományra nézve végtelen kár, hogy a kollégium gyűjteményei használatlanok, sőt mai állapotukban, a rendezetlenség és hozzáférhetetlenség állapotában majdnem hasznavehetetlenek. A városi muzeum vezetői már megtették az előkészítő lépéseket, hogy a kollégium nagybecsű gyűjteményei a városi muzeummal egyesítve teljességgel tulajdonképeni rendeltetésüket, szolgálják a művelődést és a tudományt, s bizonyára nem fog elzárkózni e dicséretes törekvés elől a kollégium előljárósága sem.

Azonban az egyesítés nagyszabású terve, a városi muzeum nagyobbarányú fejlődése nincs biztosítva mindaddig, amíg fel nem épül a közművelődési-ház. Ennek az eljövételéért imádkoznak a muzeum tisztviselői és velök együtt imádkozik a műpártoló egyesület és Csokonai-kör is.

A halálbüntetésről.

*

Ismét akasztottak. A miskolci szenzáció után Temesvárra vonult be a hóhér és nemcsak Pozsonynak, Szegednek, majd Veszprémnek lesz szerencséje az állam végrehajtó közegéhez. Az akasztások heteiben megint folyni fog a vita az egész vonalon. hogy helyes büntetési mód-e az akasztás, vagy nem. Garmadával születnek meg a laikus vélemények, pro és kontra, — míg bele nem unnak az emberek az izgató témába és napirendre

a nőt az erény és az igazság utáira. A palota kertjében találkoztunk, az orgonásban, ahol Triton kagyló-istenről faragott szökőkút csobogtatja ezüstös vizét. Kábitó fényben világított a telehold. Az asszony már várt. Kópádon ülve, fáradtan, szomorúan. Orcáia kissé halvány volt, de csak annál szebb és kívánatosabb. Megragadta kezemet. Alig tudtam megakadályozni, hogy ajkával ne érintse s meg ne csókolja.

— Jaj, csak ne láttalak volna meg azon a bálon, lovag, — duruzsolta kábultan. — Azóta álmatlan éjszakáim vannak, láz veri ki a testem, az ajkam kicserepesedik. Ha az uram vagyó öleléssel keres fel, elutasítom magamtól és sirva fakadok. Naponta alig alszom csak egy órát s ha kimerüléstől álomra csukódik le a szemem, akkor is rólad álmodom. Rajtad kívül nem kell nekem senki a világon. Könyörülj meg rajtam, lovag. Őlj meg, — azt sem bánom, — a neved dicséretével az ajkamon fogom kielelni a lelkeket. — vagy szeress!

Elhallgatott, két kezét összekulcsolta s némán, összeesve meredt maga elé. Én nem tudtam szólni sokáig. Nekem is vérzett és szenvedett a szívem.

— Asszonyom, — mondtam szomorúan — én a szentsír védelmére fogadtam örök hűséget. Óseim tiszta, egyszerű és nemes emberek voltak, akik a védtelenek és az ártatlanok oltalmazására mindig készek voltak életüket feláldozni. Én sem követhetek el

nem térnek felette, — jó szokásukhoz hiven, nagyon hamar. Soha nem volt aktuálisabb a halálbüntetés kérdése, mint most és éppen ezért helyén való lenne, hogy az illetékes körök behatóbban foglalkozzanak ezzel a nem egészen jelentéktelen kérdéssel, még pedig türelmesebben és alaposabban, mint a kávéházi szociológusok. Ott tartunk, hogy a társadalomtudományok is mindinkább tért foglalnak a gyakorlati életben és a jogintézményeket ma már minden művelt országban tudományos alapokra építik fel és a tudomány fejlődésével párhuzamosan reformálják. A B. T. K.-nek a halálbüntetésről szóló paragrafusát éppen idejében lenne egy kis vizsgálódás tárgyává tenni, mert alkalmazásának jogosultsága, a humanitás és a modern, tudományos gondolkodás szempontjából, kétséges. Hét művelt állam törölte ki büntető-kódexéből a három utóbbi évtizedben a halálbüntetésről szóló pontokat, pedig a közvélemény éppen nem volt mellette a reformnak. Ott tudták a törvénygyakorlók, hogy a közvélemény érzelmi motívumokon épül fel és hogy az igazságszolgáltatásnak ezen jóval tulmenő érdekeket kell kielégítenie, tehát a tudományos szempontoknak elsőbbséget kell iuttatnia a közgyógyozódással szemben. Bebizonyított büntetőjogbölcséleti tétel, hogy a halálbüntetés a legkevésbé sem szolgálja azt a célt, amelyeknek eszközéül használják, mert nem alkalmas a bűnözésre hajlandók elrettentésére, — sőt, mint látni fogjuk, éppen ellenétes hatást ér el.

Bármennyire is hangoztatták, hogy a kivégzés a rablőgyilkosok megbüntetésének egyetlen „igazságos” eszköze, nem áll, mert hiszen minden egyes akasztással egy félszázados, elméletileg megdönthetetlen tudományos vívmányt és igazságot végez ki a gyakorlat. A halálbüntetés ókori maradvány, mely a tálió eszmekörében mozog és a mőzesi „szemet szemért, fogat, fogért” elvet juttatja érvényre, ellentmondva a kriminológia tanításainak, a XX. század tudományos szellemétől áthatott törvénykezésének. A borzalmas, kegyetlen paragrafust a régi megtorló, abszolút büntetőjogi iskola hagyta örökül, mely még az indeterminizmus alapján állott és a büntett ellenében járt el, tekintet nélkül a büntetésre, úgy okoskodván, hogy a gyilkos halált érdemel, mert a rosszat, a gyilkolást választotta ugyanakkor, amikor a jót választotta volna.

olyan alávalóságot, hogy egy férjes nőt gonosz dologra kívánjak. Nem lennék méltó lovagi hırnevemre s tiszta lélekkel nem tudnék többé kardot rántani.

— Hát mást szeretsz? — kiáltott föl fájdalmasan. — Nem kellek neked. Nézd milyen szép vagyok, milyen fiatal vagyok s hogy lobog és lángol a vérem a csók és ölelések után. Ne engedj meghalnom ifjan, virágtalanul. A férjem nem tud megvigasztalni. Rut, sovány s keszeg ember. Ölelése félelemmel és borzadással tölt el. A szolgálód leszek inkább, lovag, de ne taszíts el vigasztalás nélkül.

— Rhodosra tettem fogadalmat — mondtam komoran.

A nő sirt, én pedig vigasztalni próbáltam. Rábeszéltem, hogy őrizze meg férje iránti hűségét s keressen magának gyermekei gondozásában vigasztalást. Mondottam, hogy legyen hasonlatos ama Szent Margit-hoz, aki fölkereste a szegények és a nyomorultak hajlékait és rózsák fakadtak ki lépteinek a nyomában.

— Csak a halál hozhat rám föloldozást — nyöszörögte.

Sirt, a szökőkút pereméhez támaszkodva, s a kezét megragadtam hirtelen. Mintha virágos, nehéz kendőt borítottak volna a homlokomra, a pokol csókjai egy pillanat alatt — magam sem tudom, hogyan — hatalmukba kerítették egészen. Jaj, nem tudom, mi volt velem. Csókoltam az asszony

Építkezéseknél

mindenféle üvegezési munkákat legjutányosabb áron vállal **Blattner Gyula** vállalata Debreczen, Placz-u. 69. Megyeházzal szemben. Állandó nagy raktárt tartok saját készítményű kész ablakokból a legkisebb mérettől a legnagyobbig, jó munka és olcsó árak mellett. Alapítattott 1801. Telefon 458. Edények kikölszónése Vörösmarty-u. 4.

Lombro nek, mint F burg, tovább inak fellépé iskolát és cseletet, me jegecesedve igazságait vonja kétsé tudományos terminizmu nem hisz, r statisztika szolgálatna című művé logikával, d hogy a bün nek, akik sz vetik el a bün tinálva van fizikummal mus folytat nánantropol sei ma egyt neiek” miat a gazdaság mes statisz gazdálkodá anyagi hely ros összefü val és szár vánvaló, m erejük.

Tagadh tulás volt, iskola a bün giai rendell cíalisták, a a gazdasági felfogás az okok össze a büntetésé

Egyes tisztán szer vén előálló és szerepel például nem kenyeret lo Azonban a két okoson büntett szü hát a pozí az állaspon válnak bün

száját, ame szent atyán élfult a szív

— Csak ves, té drág alatt s mag szony lázas a testem p örök kárho lejttem, ami még hátra v

Hajnali sirva a pad angyalí me volt.

Ó, adha Délután anne herce sággal volt

Éjszaka Láz gyötör ban a Hisz

Ebben libbent a fü Szép M

lovag szob Az ijed bevilágított madárcaru peny a vál

után. Oldal Mint u viselés.

Gyóg

Lombroso Caesarnak és kiváló követőinek, mint Ferri, Princ, Coloanni, Aschaffenburg, továbbá a történelmi materializmus íróinak fellépése teljesen elnyomta a megtorló iskolát és kiépítette a pozitív büntetőjogból-cseleket, melynek tételei ma már tisztán, kifejezve állanak előttünk, s amelyek igazságait egyetlenegy komoly tudós sem vonja kétségbe. A pozitív iskola természet-tudományos kiindulópontjainak elseje a determinizmus. A szabad akarat létezésében nem hisz, mert a természettudományok és a statisztika éppen ellenkező bizonyítékokat szolgáltatnak. Lombroso „Uomo delinquente” című művében, bár rapszódikus és felületes logikával, de teljes bizonyossággal kimutatta, hogy a bűntevők biológiailag abnormis egyének, akik szervezeti inferioritásuk folytán követik el a bűntetteket. Erre mintegy praedesztinálva vannak, a normális emberétől eltérő fizikummal születve. Az abnormitások atavizmus folytán jönnek létre. Egy kiváló kriminológus mondja, hogy Homérosz hősei ma egytől-egyig börtönbe kerülnek „erényeik” miatt. A történelmi materializmus írói a gazdasági okokra mutattak rá és terjedelmes statisztikával bizonyították be, hogy a gazdálkodási rendszerek, az egyes emberek anyagi helyzete, szegénység, gazdagság, szoros összefüggésben állanak a bűntettek fajával és számával. Az oksági kapcsolatot nyilvánvaló, mert felhozott adataik kényszerítő erejűek.

Tagadhatatlan, hogy a tanításokban sok túlzás volt, hiszen a kriminológiai iskola a bűntettek egyedüli okainak a biológiai rendellenességeket tartotta, míg a szociálisták, a történelmi materializmus írói csak a gazdasági okokat vették figyelembe. A mai felfogás az, hogy a biológiai és gazdasági okok összeműködése, közrehatása teremti a bűntetteket.

Egyes esetekben szerepelhetnek ugyan tisztán szervezetben rejlő, az atavizmus révén előálló okok, például egy kéjgyilkosnál és szerepelhetnek pusztán gazdasági okok, például annál a szülőnél, aki gyermekének kenyeret lop, hogy az éhhaláltól megmentse. Azonban a bűntevők 90 százalékánál mindkét okcsoport együttesen járul hozzá a bűntett születéséhez. Végeredményében tehát a pozitív büntetőjogból-cseleket ma azon az állásponton van, hogy azok az emberek válnak bűntettesekké, akiknél az okok olyan

szerecséltlenül hatnak közre, hogy büntetésekké kell válniuk. Ennek a feltétlenül tudományos felfogásnak megfelelően a pozitív iskola szerint más a büntetés célja, mint volt a régi, abszolút, megtorló iskola igazságszolgáltatásának. A modern büntetőjog nem büntet a szó szoros értelmében, hiszen a determinizmus alapján állva ezt nem is teheti, hanem a társadalom megvédésére szorítkozik a bűntettekkel szemben. A büntetést, mint a védelem egyik, de utolsó eszközét fentartja, a determináló okokat ellensúlyozva a büntettes és büntettes hajlamu egyének visszaríasztásával. De ettől eltekintve csak azt a célt szolgálja, hogy a társadalmat megvédje a bűnöstől. Első pillanatra úgy tűnik fel, hogy a pozitív iskola tanaival nem ellenkezik, hogy a büntetést kivégezzék, mert ha nincs is szabad akarat s a büntettes a közreható okok kényszerítő hatása folytán cselekedett, a társadalom védelme megkivánja mégis, hogy a büntetettre determinált, a bűntetésre hajló embereket a nagybűnösök kivégzésével visszaríasztjuk, továbbá a teljesen antiszociális hajlamu gyilkost magát is elimináljuk az emberi közösségből a halálba. A kivézett nem szaporíthatja többé gonosz, abnormis fajtáját és nem követhet el új bűntetteket. Helyes érvek, de nem helyesebb eljárás-e az, ha a bűnöst, akinél az okok hatottak szerecséltlenül közre, aki abnormitásai és gazdasági presszió alatt vált bűnössé, nem büntetjük a rajta kívül álló tényezők közrehatásáért, hanem csak éppen azt a büntetést alkalmazzuk vele szemben minden felesleges kegyetlenkedés mellőzésével, amit a társadalom védelme szigorúan megkövetel. Az elrettentés kedvéért nem lehet a halálbüntetést fentartani, mert a kivégzésnek elrettentő hatása nincsen. Az egészséges szervezetű embereket nem kell elrettenteni, hiszen azok már amugy is fizikailag képtelenek olyan borzalmas bűntény elkövetésére, ameyért halálbüntetés jár. A biológiailag terheltet pedig nem lehet elrettenteni, mert egy akasztás híre vagy látása nem fog benne szervezeti átváltozásokat előidézni s megmarad továbbra is terheltnek. Sőt Aschaffenburg, a kiváló büntetőjogász egyenesen azt állítja, hogy a halálraítelt sajtósága szerepe, a közfelfogás, amelyet teteti, élete, a kivégzőkor való viselkedése kelt, a pszichopáthikus egyének egész sorára ingerlőleg hat. Az elszánt gyilkosoknak mindig akad követőjük és legutóbb százan ünne-

pelték hősként ugyanazt a Regulát, akire a gyilkosság után halált kiáltottak. Ez az egy eset is eléggé bizonyítja, mennyire elrettentő hatása egy gyilkos kivégzése, kivált ha az illető annyira terhelt, hogy a bitó alatt is „bát-ran” viselkedik. Akárhány falu részeges legényeinek még ma is a rossz véget ért Sobri Jóska, vagy Rinaldó Rinaldini az ideálja. A legsúlyosabb büntetett elkövetőjével szemben sem lehet más a modern igazságszolgáltatás feladata, mint hogy újabb bűnök tevésétől visszatartsa és a fajfentartásból kivonja. Erre a célra pedig az életfogytiglani fegyház éppen megfelel. Ez a determinált egyének kontra determinálására bőven elegendő s inkább van elrettentő hatása, mint a halálbüntetésnek, bár nem olyan kegyetlen. Az életfogytiglani elzárás kegyetlenebb, mondják egyesek. Ez sem áll, — legalább a halálraítelték majd mind úgy tartják, s ritka, aki a fellebbezés, kegyelemkérés szalmaszálába ne kapaszkodna. Kuriózusként felemlíthetjük, hogy egy híres tudós, Tarde, a halálbüntetés fentartását javasolja, csak a kivétel módját kár-hoztatja. Azt mondja, hogy minden elítéltnak választást kellene engedni a halálnemek közül. A kitiűnő jogász reformjavaslatát mosolyra indító. Lehet-e ellenszenvesebb kegyetlenkedést elképzelni, mint egy halálraítelt ember-től kivánni azt, hogy „étlapról” válasszon akasztás, megfojtás, mérgepohár és elevenen való megsütés között. Már elvi szempontból annyira elítélendő a halálos ítélet, hogy ilyen részletkérdések szóba sem jöhetnek. Szimpatikusan ölni még az állam sem képes.

Nálunk a sajtó iniciatívájára minden reform életre kell.

A halálbüntetés pedig ugyiszólván az egész sajtó ellenszenvvel fogadja minden egyes alkalommal. Mostanában pedig annyira az alkalom, szomorú alkalom, hogy remélhetjük, az illetékes körök is kezükbe veszik az ügyet. Aki csak hézagosan is ismeri a modern büntetőjog irányelveit és nem engedi át magát pillanatnyi felháborodásoknak, az maga is igazat ad a százados török közmondásnak: — Aki gyilkol, az gyilkos, még ha gyilkost is gyilkol.

Dr. Orbók Attila.

Közgyűlés előtt

Fontos ügyek a jog- és pénzügyi bizottság előtt.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának májusi közgyűlése elé most készítik el a városnál az ügyeket, amelyek között igen fontos, nagy kérdések vannak. Ez előkészítéssel foglalkozik a jog- és pénzügyi bizottság is, amely legközelebbi ülését e hó 30-án, kedden délután három órakor tartja. Az ülés tárgyai a következők:

A mérnöki hivatal előterjesztése a mérnöki hivatal magánépítkezések engedélyezéséről intéző tagjainak évi pótlékkal való javadalmazása tárgyában.

Előterjesztés a városi állatorvosi állások betöltése tárgyában.

A debreceni szociáldemokrata párt kérvénye a lakásszükség és élelmiszer drágaság enyhítése iránt.

A kültelki építkezésekre vonatkozó szabályrendelet tervezet.

A tisztviselő-telep csatornázásának ügye. Előterjesztések az építkezések és bontások ellenőrzésére egy új építőmesteri és felügyelői állás szervezése iránt.

A rendőrségi tisztviselők új egyenruhájára és rangjelzésére vonatkozó szabályrendelet tervezet.

A gazdasági bizottság javaslata Csanak Jenő ohat-telekházi bérlőnek 50000 korona költség keretén belül új bérlői lakás építése iránti kérvénye tárgyában.

Móritz Ferenc és társai kérvénye telek-eldarabolási engedély iránt.

száját, amely friss volt és olyan illatos, — szent atyám! — hogy a gyönyörtől majdnem elfult a szívem dobogása.

— Csak téged szeretlek, te szép, te kedves, te drága! — suttogtam kábultan, igézet alatt s magamhoz öleltem egészen az asszony lázas, vonagló testét. — Veszszen el a testem pusztító tüzből, a lelkem legyen örök kárhózában... egy csókodért elfelejttem, ami a hátam mögött áll... s ami még hátra van.

Hajnalgig ültünk együtt, ölelkezve és sírva a padon. — szent atyám! — ez az éj angyali mezbe öltözött ördögök éjszakája volt.

Ó, adhatsz-e számomra feloldozást?

Délután újabb vivőleckét adott Marianne hercegnőnek, de gonddal és szomorúsággal volt eltelve a lelke.

Éjszaka sokáig nem jött álom a szemére. Láz gyötörte. Lélekszakadva hadarta magában a Hiszekegyet.

Ebben a pillanatban kopogtak. Félre libbent a függöny selyemkárpija.

Szép Mátyás bábosmester lépett be a lovag szobájába.

Az ijedten lobogó olajlámpa sárga lángja bevilágította rut alakját. Sovány, ijesztő, madárceru ember. Piros belésű sárga köpeny a vállán. A lábát vontatva húzta maga után. Oldalán kard.

Mint udvari embert, megillette a kardviselés.

A lovag kerekre nyílt szemekkel bámulta a jelenséget, mint aki keresztuton kísértettel találkozik.

— Mit keresel? — kérde lézas aggodalommal.

— A házam becsületét jöttem megboszulni — mondotta a mézesbábos. — Elraboltad tőlem az asszonyom szívét. Ezt csak karddal lehet kiegyenlíteni. Vívjunk párbajt.

A lovag felkőnyökölt az ágyon.

— Én nem emelhetek rád kardot, mert csak igaz ügyben harcolhatok, vagy a pogányok ellen, hitem és fogadalmam szerint. Különben egyenlőtlen küzdelem lenne. Én vagyok az ország bajnoka!

— Tehát félsz?! — kacagott a mézesbábos.

Broglié Santi fölállott.

— Legyen. De én csupasz mellel fogok vívni, te pedig ölt magadra páncélt és vértet. A cinteremben kiválogathatod. Legyen tehát istenítélet.

Megtörtént a különös párbaj. Az ország s a királyi udvar első bajnoka s a bábosmester között.

Az első összecsapásnál a lovag féltérde omlott, ingét föltépte s védtelenül várta ki, míg a megsértett fél kardja keresztüldölte a szívét, a melynél nemesebb és igazságosabb kevés dobogott még a földön.

Hajnagra Marianne királykisasszony házába várta kedves lovagját és vivőmesterét.

Gyógyszertár áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a jelenleg **Csapó-utca 18. sz. alatt levő Gyógyszertáram** t május 1-én **Csapó-u. 22. szám alá** (a Zenede mellé) **helyezem át.** Tisztelettel **Harsányi Lajos**, gyógyszerész.

A rendőrtisztviselők és alkalmazottak baleset elleni biztosítása tárgyában.

A hajdumegyeyi m. kir. államépítészeti hivatal megkeresése a Debrecen—Nyíregyháza—Csap állomáson építendő utkaparóházakhoz szükséges városi föld átengedése iránt.

Özv. Jablonczay Kálmán felebbezése a néhai Jablonczay Kálmán óvadékiutalás iránti kérvénye tárgyában kelt tanácsi határozat ellen.

Az Első Debreceni Mészhomokkötéglagyár felebbezése kövezetvám szedés tárgyában kelt határozat ellen.

A munkáslakások.

A szociáldemokrata párt kívánságai.

A májusi közgyűlésnek több fontos tárgya között egyik legérdekesebb ügye lesz a debreceni szociáldemokrata párt által beterjesztett beadvány, amely a lakásszükség, élelmiszer drágaság és több igen fontos szociális kérdéssel foglalkozik. A szociáldemokrata párt ugyanis a múlt év végén ankétet tartott s ott tárgyalta ezeket a kérdéseket, a melyekkel azóta is foglalkozik a városi hatóság.

Az ankét helyteleníti Debrecen községi politikáját, mert szerinti az csak kapitalisztikus irányban fejt ki akciót, míg a munkás érdekeket nem védi. Kívánja tehát a munkásosztály és a kis egzisztenciák pártfogását és támogatását s a községi politika irányának megváltoztatását. A beadvány fejtegetése közben több konkrét dolgot is mond és ezek között a lakásügyről, az élelmiszer drágaságról és a többi fontos kérdéstről a következőket mondja:

Lakáshiány és élelmiszer drágaság.

A lakásmiérta megszüntetése céljából építtessen a város munkás kislakásokat (ne csupán bérpalotákat) hogy ezzel a lakáskínálatot emelje és a lakásbérek nagyságát befolyásolja. Ne bizza a város az akciót teljesen magántársaságokra, mert az altruisztikus szempont a községi üzemből inkább biztosítható.

Az élelmiszer drágaság csökkentése kettős irányban közelítenék meg. Egyrészt a termelés irányításával, másrészt a közvetítő kereskedelem tulkapásainak korlátozásával. A termelés irányítása oly irányban lenne szükséges, hogy a környékbeli községek lakosai az extenzív gabonatermelés helyett a konyha vetemények termelésére térjenek át és törekedjék erre a város jó és olcsó közlekedés, állandó piac, fedett vásárcsarnok biztosításával és tervszerű öntudatos felvilágosítással. A közvetítő kereskedelem tultengését megszüntetendő, állítson fel a város községi mézarszéket, községi sütődét, nemhogy ezen iparágakat letörje, hanem, hogy az árakat a lakosság szempontjából előnyösen szabályozza.

A községi szociálpolitika harmonikus alkalmazására való tekintettel óhajtandónak tartjuk *népkonyha, téli foglalkoztató műhely, népfürdő, nyilvános közkönyvtár* felállítását.

Egétően szükségesnek tartja az ankét a *közkórház s különösen az elmebeteg osztálynak kibővítését.*

A tulságos alkohol fogyasztás és a kapzsi alkohol kínálat meggátlása céljából elkerülhetetlenül szükségesnek ítéljük, hogy hajtások végre azon régebbi törvényhatósági határozat, amely a szeszkimérő üzemeknek szombaton éjjeli zárvatartására vonatkozik.

A beadványban igen sok és nagyon is megszívlelendő tétel van, amelyeknek megvalósítására mi magunk is szakszorgalmunkat a városi tanács a beadványt kiadta az adóügyi osztálynak, hogy a munkás, ugynevezett kislakások számáról adjon felvilágosítást. Az adóügyi osztály jelentését meg is tette s így most már az egész ügy a jog- és pénzügyi bizottság elé kerül.

Hány kis lakás van.

Az adóügyi osztály jelentése szerint Debrecenben a következő kislakások vannak:

	1 szoba, 1 konyha, 1 kamara	1 szoba 1 konyha
Az első kerületben:		
Patay-telegen	31	48
Vecsey-telegen	27	35
Móritz-telegen	71	211
Csapó-kertben	217	401
Geréby-telegen	11	102
Nyilas-, Márton-, Fancsovics-, Halasi-telegen	109	47
Összesen:	466	844

A II. kerületben:		
Liba-kertben	29	44

A III. kerületben:		
Vén-kertben	38	27
Csige-kertben	39	47
Vida-telegen	26	31
Vida-teleg melletti majos földön	9	11
Köntös-kertben	44	27
Hatvan-utcai kertben	21	33
Tócós-kertben	83	111
Téglavető-telegen	20	27
Szotyory-telegen	12	55
Összesen:	292	369

A IV. kerületben:		
Posta-kertben	23	37
Széchényi-kertben	37	29
Varga-kertben	141	224
Összesen:	201	290

Az V. kerületben:		
Téglás-kertben	38	52
Homok-kertben	157	281
Boldogfalvi-kertben	25	29
Barcsay-telegen	—	33
Kerekes-telegen	15	27
Átkosföldi Geréby-teleg	9	42
Loky- és Ábrahám-telp.	4	37
Márk-telegen	1	7
Összesen:	249	508

A VI. kerületben:		
Békés-telegen	10	23
Kónya-telegen	2	11
Kónya majorsági telegen	2	7
Olajútton	27	31
Emerich-telegen	31	53
Nagy József-telegen	18	29
Seres-telegen	8	11
Bihari-telegen	36	58
Barcsay-telegen a vágóhid melletti	3	10
Szabados-telegen	1	7
Geréby-telegen	24	37
Összesen:	162	277

A hat kerületben van tehát összesen 2332 két helyiséges kis lakás, ezenkívül 1000 egyszobás lakás, amelyek legnagyobb része azonban nem egészséges.

Meg kell itt jegyezni, hogy az itt közölt munkáslakások száma is kevés ma már s s hogy az ipari munkásoknak megfelelő számú és minőségű lakás nem áll rendelkezésre. Igaz, hogy már ez évben egy részvény társaság megkezdte kétszáz olcsó munkáslakás építését, de még ez sem meríti ki teljesen a szükségletek előállította kötelességeit, a melyek e tekintetben a közre hárulnak.

De a munkáslakások kérdésén kívül ott van a népfürdő, nyilvános könyvtár, foglalkoztató műhely kérdése is, amelyeknek mindegyike óriási nagy fontosságú ügy és ilyen figyelmet érdemel is. A kórházat — tudjuk — már az idén megkezdik építeni s az egy kérdés bizonyos megoldást nyer.

Kétségtelen, hogy mindeme nagy kérdések mellett tekintettel kell lenni a város teljesítő, teherbíró képességeire, de e határon belül a fölvetett kérdéseket valóban gyorsan és a lehetőség szerint legjobban meg kell oldani.

A közjegyzői irodák elhelyezése

Mit kíván a közérdek?

Több oldalról, főleg jogász körökből juttott hozzánk felszólamlás, melyekben a debreceni közjegyzői irodák elhelyezését tették kritika tárgyává. Így egyesek, fővárosi mintára hivatkozva, kifogásolják, hogy a Debrecenben felállított két közjegyzőség csaknem egymás mellett, a város szívében székel. — Ami nemcsak azért helytelen az illetők szerint, mert a kerületektől nagy távolság választja el, hanem azért is, mivel a költségeket is lényegesen drágítja a távolság folytán előállott fuvardíjak összege.

E felszólamlások azt tartanák helyesnek, ha a közjegyzői irodák *körzetenként* és pedig nagyobb távolságokra lennének elhelyezve egymástól, hogy így nemcsak a pénzintézetek ügykörének lebonyolítása, de a magánfelek érintkezése is megoszolnék és a felmerülő ügyek gyorsan és minden megtorlás nélkül intéztethetnének el.

Mint hogy ez a kérdés oly terepmonon mozog, melyen könnyelműség lenne szabatos körültekintés nélkül itélkezni, munkatársunk szükségesnek látta a kérdés tisztázása végett az illetékes személyeket felkeresni, akik a következőket mondták:

Lestyán Adorján udvari tanácsos,

a debreceni közjegyzői kamara elnöke, mint érdekelt személy, nem kíván nyilatkozni a felmerült kérdésben.

— Közérdekből azonban — mondja — magam is *helytelenitem*, hogy a közjegyzői irodák egymás mellett működjenek. Régebben ez nem is volt így. Én már 35 éve működöm a Szent Anna-utcában, merészség volna követelni, hogy most költözsem a város távolabbi részére.

— Miniszteri rendelet nem szabályozza a közjegyzői irodák elhelyezését?

Egyenes rendelet e tárgyban tudomásom szerint nincs. De hiszem ha közérdekből mozgalom indulna, akár a kereskedők, akár az ügyvédi kamara vagy más érdekeltek részéről, a miniszter sem zárkozna el az intézkedések elől.

Kulin Imre kir. törvényszéki elnök.

hozzá intézet kérdéseinkre odanvitatkozott, hogy a dolog természete inkább magánjellegű.

— A vidéki közjegyzőségek — szavai szerint — elkülönítendőek a fővárosiaktól. — Ezek sem *körzetekre*, sem *kerületekre* besorolva nincsenek és a kinevezések sem így történnek. Kiki ott nyit irodát, ahol jónak látja. Így van ez Debrecenben is, ahol a közjegyzői irodák egymás közelében vannak és a fél akaratától függ, hogy kinek a személye konvenial neki, amikor a közjegyző munkájára van szüksége.

Dr. Galánffy János kir. közjegyző.

nem tartja helyesnek a vidéki közjegyzőségeknek körzetekbe és kerületekbe szorítását.

— A forgalom a vidéken — mondja — rendszerint a városok főutcájára koncentrálódik. Debrecenben például a Piac-utca az a hely, ahol az összes ipari, kereskedelmi és irodai forgalom lebonyolittatik. Semmi értelme sem lenne, hogy a közjegyző a *külső periferidkon keressen érvényesülést.*

— Különben is — fejezte ki nézetét — a közjegyzői iroda elhelyezése, épp úgy, mint az ügyvédi irodák, teljesen egvényi dolog s kiki oda telepszik, ahol a saját érvényesülése okából helyesnek tartja. Közérdek csak az, hogy a *rábízott feladatot* el tudja végezni.

Ezzel ebben a kérdésben minden véleményét leszögeztünk.

Légszesz csillárokat

villamosra szakszerűen egyedül csak **VARGA J. csillárkészítő** alakít. (Mit egyidejűleg alkalmából csillárrátszereléseket, javításokat, tisztításokat jutányos áron. — Villamos szerelési vállalat. — **Kossuth utca 11 szám. II. udvar.** ::

Lukács
Justh-párt
nem vezet
tot adtak
mely a bo
lyek tisztá

A mi
egy válas
pártok elé
nem is r
egy érdek
felfogások
alapjául sz

A Jus
gadta el.
dacára sem
nalát, har
és pártját,
és ő konkre
lesz a ker
pontjául.

A Justh
Lukács Lá
párt ezt ne
log előzéke
nozni. Luká
el nem fog
krét ellenaj

Másods
ne térjen ki
vélemény u
a Justh-párt
felé azt hall
párt a válas
nyok és a m
lembevétel
a Justh-párt
jogosult és i
veti Lukács
mely a nyil
kolódással
föltevések, r
gének csökl
gítésére alka

Végül ha
lanatban ké
lenne, mely
elevenébe v
reformjának
tétlenül a fő
nosság előtt,
kialakulását,
és részleten
Ha van kérd
mészetével n
bizonyára ez
nül itt van a

Mi remél
nemcsak Luk
egész nemzet
tenni a minis
fogja mondan
jog terén tul
annyira mind
hogy sehol, a
olyan terveke
egy nemzeti i
alapjául. Hiss
propozíciók k
pést jelentene

A távolsá
az arányok s i
kal nagyobbna
szanak a fönt
odafönn a tüzh
jában volt bes
kussal, akinek
sen megbizhat
politikai helyze

— Általába
kapárt körében

Fehérneműt

Piac-utca

A politikai helyzet.

Ki a nyilvánosság elé.

A Justh-párt egysége.

Lukács László miniszterelnöknek a Justh-párttal folytatott tárgyalási ugyan még nem vezettek eredményre, de olyan fordulatot adtak a választójogi politika helyzetének, mely a bonyodalmak feloldásával és a kételemek tisztázásával kecsegtet.

A miniszterelnök e tárgyalások során egy választójogi propozíciót terjesztett a pártok elé. Nem kész javaslatot, még csak nem is részletezett tervezetet, csak éppen egy érdekes gondolatot, mely az ellentétes felfogásokat kiegyenlítő kompromisszum alapjául szolgálhatott volna.

A Justh-párt ezt a propozíciót nem fogadta el. A miniszterelnök azonban ennek dacára sem szakította meg a tárgyalások fonalát, hanem felszólította Justh Gyulát és pártját, hogy már most ők terjesszék elő az ő konkrét javaslataikat. Hátha ez alkalmas lesz a keresett kompromisszum kiindulási pontjával.

A Justh-párt ezideig még nem tett eleget Lukács László felszólításának. És a Justh-párt ezt nem jól tette. Először is ildomos dolog előzékenységet előzékenységgel viszonozni. Lukács konkrét ajánlatot tett: aki azt el nem fogadja, az legalább hasonlóan konkrét ellenajánlattal feleljen rá.

Másodszor a Justh-párt saiatérdeke, hogy ne térjen ki az egyenes felszólítás elől. A közvélemény ugyanis már mindenféle rémeket lát a Justh-párt választójogi terve mögött. Sokfelé azt hallja az ember beszélni, hogy ez a párt a választójogot a történelmi hagyományok és a magyarság hegemoniájának figyelembevételével akarja kiterjeszteni. Ha a Justh-párt még a miniszterelnök egyenes, jogosult és indokolt felszólítása után sem követi Lukács László példáját és terveivel nem megy a nyilvánosság elé, akkor ezzel a titkolódzással tápot fognának nyerni azok a föltevéssek, melyek csak a párt népszerűségének csökkentésére, álláspontjának gyengítésére alkalmasak.

Végül harmadszor, nem ismerünk e pillanatban kérdést, mely annyira közkérdés lenne, mely a nemzet egészének annyira elevenébe vágná, mint éppen a választójog reformjának kérdése. Ez a kérdés tehát feltétlenül a fórumon oldandó meg, a nyilvánosság előtt, úgy hogy az egész ország lássa kialakulását, az egész nemzet ellenőrizhesse és részletesen megbírálhassa kifejlődését. Ha van kérdés a politikában, melynek természetével nem fér össze a titkolódzás, hát bizonyára ez a kérdés az, melynek feltételül itt van a helye a nyilvánosság előtt.

Mi reméljük, hogy a Justh-párt-végül is nemcsak Lukácsra és önmagára, hanem az egész nemzetre való tekintetből eleget fog tenni a miniszterelnök felhívásának és megfogja mondani nyilvánosan, hogy a választójog terén tulajdonképpen mit akar. Bizunk annyira minden magyar párt hazafiságában, hogy sehol, a Justh-pártnál se tartanak készen olyan terveket, melyek ne szolgálhassanak egy nemzeti irányu kobontakozás tárgyalási alapjául. Hisszük tehát, hogy a Justh-párti propozíciók konkretizálása egy hatalmas lépést jelentene a békés megoldás felé.

A távolságokban mindig megnövekednek az arányok s így lehet, hogy itt a vidéken sokkal nagyobbak, sokkal inkább másnak látszanak a főnt folyó politikai események, mint odafönn a tüzheleynél. Munkatársunknak módjában volt beszélgetni egy beavatott politikussal, akinek a Justh-párt dolgairól is teljesen megbízható információi vannak s aki a politikai helyzetet a következőkben festette.

— Általában úgy a kormány, mint a munkapárt körében a legnagyobb nyugalom urál-

kodik s ezeken a helyeken semmiféle idegesség nincsen. Szeretik az ellenkező oldalról hangoztatni, hogy Lukács László miniszterelnöknek Tisza István gróffal lenne a legnagyobb baja s hogy ő és személyes hívei a miniszterelnöknek a választójog miatt ellenzéke lennének. Hát ez egyáltalán nem igaz. Tisza István gróf teljes mértékben az elv és párthűség követelményei szerint viselkedett és viselkedik a jövőben is és nem akar semiféle ellenzékeséget teremteni. A választójogi reformnak maga is híve, de természetesen azokon az alapokon, amelyek megegyeznek a munkapárt programjával és amelyek nem jöhetnek ellenkezésbe a magyarsággal és hazafisággal. Az pedig köztudomásu, hogy a munkapárt régen híve, őszinte és nyílt híve a választói jognak. Ma már mindenki hirdeti és tudja, hogy a választói jog reformját meg kell csinálni.

— Hogyha pedig a Justh-párt nem akar belemenni a megoldásba és minden munkát megakadályoz továbbra is, a miniszterelnök föl fogja nekik tenni a kérdést: vagy rend lesz a politikában véderővel és választójoggal, vagy választunk. És ekkor megkezdődik az élet-halálharc, amelyben mi tudjuk, hogy mindenütt, de főképpen a periferiákon erősen állunk.

— Azt sem gondolni, hogy a Justh-párt olyannyira egységes, mint azt hirdetni szeretik. A vezér körül alig csoportosul 5—6 ember, a többi tudja, hogy amit tesz, az helytelen s csak becsületből állja tovább is a vezér politikáját, amelytől már senki sem vár semmi jót sem. Annál kevésbé kívánják a választásokat, amelyekből a legrosszabb eredményeket várhatnák.

— Ismétlem, hogy a kormány körében teljes nyugalommal várnak a delegációk elmúltára, amikor megváltik, hogy melyik fölfogás győz. A házfelosztás sem jár semmi nehézséggel, mert nem igaz, hogy Lukács nem bírná erre a felség engedelmét; igenis bírja s szükség esetén élni fog is azzal. Ma tehát úgy állunk: vagy rend lesz, vagy választás.

A mozi, a közélet és a rendőrség.

Beszélgetés a rendőrfőkapitánnyal.

Az a gyors fejlődés, mely Debreczen város ipari és közgazdasági életében tapasztalható, több oly intézmény felállítását involválja maga után, melyek a népesség kulturális és szociális érdekeit mélyrehatóbban érintik. Új társadalmi rétegek képződtek, amelyek kielégülést követelnek egy a szórakozások, mint a megélhetési lehetőség körül s az ezek körül beömlő kétes elemek megrendszabályozása és fékentartása fokozottabb rendőri felügyeletet igényel.

Igen égető szükséggel tolu elő egy központi vásárcsarnok létesítése, a polgárság szórakozására épült mozgószínházak erkölcsromboló hatásának kellő ellensúlyozására, valamint a közrend fenntartására szükséges rendőri létszám beállítására is.

Mint lapunk hasábjairól értesülhetek olvasóink, a vásárcsarnok létesítésének szükségé már a városi tanácsot és a bizottságokat is élénken foglalkoztatja. A mozgószínházak káros hatása pedig szinte országos mozgalmat eredményezett úgy a fővárosban, mint a vidéken. S a belügyminisztérium, mint egyik legfontosabb feladatát, készíti elő a rendőrség államosítását.

A „Debreczeni Független Ujság“ munkatársa ezekben az aktuális kérdésekben beszélgetést folytatott Rostás István rendőrfőkapitánnyal, kinek hatáskörét elsősorban érintik ezek az intézkedések és tőle a következő figyelemreméltó felvilágosítást kapta:

A mozgószínházak megszorítása.

Közismert az érvelés, hogy a ponyvaregények és detektív történetek ép úgy tehet-

nek kárt a serdületlen gyermekekben, mint azok a rablóhistóriák, melyeket a mozgószínházak műsorai produkálnak?!

— Nem egészen helyes ez a logika — mondta a főkapitány — sőt csaknem helytelen. A ponyvaregény és a mozgóképek között csaknem akkora a különbség, mint az elmélet és a gyakorlat között. Mert a ponyvaregény csak az idegeit csigázza fel az olvasónak, míg képzeletében eleven képet alkotni nem tud. Ellenben a mozi alakot, mozgást, cselekvést rögzít meg a néző agyában, amelyeket olyan tisztán lát, hogy azokat utánozni és követni is tudja.

— Tehát ennek a hatását ellensúlyozni szükségesnek tartja főkapitány ur?

— Természetesen. Bár nem a szó szoros értelmében vett „megrendszabályozás“-t értem én ez alatt.

— Van már konkrét terve ez irányban?

— Oh igen. Én ugyanis nemcsak az arnyoldalát látom ennek az intézménynek, hanem az oktató és nevelő hatását is. Ezért előbb bizalmas megbeszéléssel igyekszem megértetni a kinemotográf-tulajdonosokkal, hogy első sorban a nevelő és szórakoztató szempontokat igyekezzenek műsorukban kidomborítani s a rablótörténeteket lehetőleg mellőzzék. Az ugynevezett „magyarázatok“ és a reklámok hőskölteményszerű hangját pedig egyáltalán hagyják el.

— Ha ez nem használna, fordulok csak előterjesztéssel a belügyminiszterhez, aki előt már amúgy is egész halmaza van a feliratoknak, melyekkel gyűlések és ankétekből folyólag megkeresték.

— Különbben is azt hiszem, hogy ez az ügy csakhamar országosan rendezve lesz, és pedig általános érvényű szabályokkal.

— Addig azonban a magam részéről igyekszem megszorításokkal segíteni a bajokon s például Szuchánkat is az utabb építkezésre oly feltétellel adtuk meg az engedélyt, hogy oktató, szemléltető és erkölcsöket nem rontó darabokat tarthat csak műsoron.

Az élelmiszerek drágasága ellen.

Nem kis gondot okoz a város vezetőségének az élelmiszerezsora. E végből a vásárcsarnokok létesítése az egyetlen mód, mely célhoz vezet. A főkapitány az elmúlt héten Budapesten járt s ott értekezett az irányadó körökkel. Utja eredményéről a következőket mondta:

— Nem akarok elébe vágni az eseményeknek, azért kimerítőbben nem is nyilatkozhatom.

— Kikkel értekezett főkapitány ur?

— Jártam a közéletmezési ügyosztályban, a vásárcsarnok felügyelőségénél és a vásárcsarnokban. A közéletmezési ügyosztályban az a felfogás, hogy csakis olcsó telemekre és olcsó arányokban szabad építkezni. Ezért az a felfogásom, hogy ellenzem, miként a Dégenfeld-téri körülbelül 1 millió korona értékű térre, mintegy 2 millió költséggel épüljön a vásárcsarnok, a legnagyobb helyesléssel találkozott.

— Ugyancsak helytelenitem azt a tervet, hogy a városban két vásárcsarnok épüljön, mert ez nemcsak az adminisztrációt drágítja meg, de az eladók ekzisztenciáját is veszélyeztetné, mert két vásárcsarnok folytán egyik sem tudna reuzálni. Különbben is ez a város sem fogyasztóközönség, sem távolság tekintetében nem oly nagy, hogy meg kelljen osztani a forgalmat.

— Hová gondolja mégis főkapitány ur, hogy a csarnok felépüljön?

— Minden esetre a vasut közelében, hogy a vidékről érkező árukat mindjárt be lehessen tolatni a csarnokba. Ezenkívül olyan tér maradjon körül, ahol a kistermelők, gazdasági cselédek is értékesíthetnék a saját terményeiket.

— Azt azonban hangsúlyozom, hogy a hely és épület olcsó legyen, mert ellenkező esetben a magas vásárcsarnoki bérek mellett,

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

még rosszabbak lennének a fogyasztóközön-
ségre a jövődől állapotok, mint a mostaniak.

A rendőrség átszervezése.

Még a rendőrség jövődől átszervezése
iránt érdeklődtünk főleg a *detektiv-testület*
felállítása és a modern kriminálisztika egyik
legújabb vívmánya: a *daktiloszkópia* behozá-
tala érdekelt bennünket:

— A közbiztonság és közrend fenntar-
tása végett első sorban a szükséges *létszám*
beállításáról kell gondoskodnunk. Csak az-
után beszélhetünk fejlődésről. Akkor termé-
zetesen fel fogjuk állítani egy a detektiv-
testületet, mint a daktiloszkópai osztályt.

— Mindkét osztály vezetésében képzett
és vizsgázott tisztikarra és rendőrlégénységre
van szükségünk. Ezért annak idején odatörek-
szem, hogy embereim az *államrendőrségi*
szakantofolyamokat elvégezzék.

— Ha aztán az új szabályrendelet szer-
int az átszervezés munkája be lesz fejezve
s kellő létszám áll rendelkezésemre, megva-
lósíthatom az *országrendezést* is, mely *ke-
rülteként* lenne felállítva és fokozottabb mó-
don szolgálná a nagyközönség élet- és va-
gyonbiztonságát, mint a mostani szűkös vi-
szonyok között lehetséges.

— Ezek azok a szempontok, melyek a
felvetett kérdéseknél irányítanak.

A debreceni egyetem ügye a református konvent előtt

Degenfeld, Tisza, Baltazár az egyetemről.

A fővárosban most tartja meg üléseit a
református konvent, amelyeknek egyik leg-
fontosabb ügyét, a debreceni egyetem ügyét
tegnap tárgyalták. A tiszántúli református
egyház ugyanis nagy áldozatokat hoz az
egyetemért, átadja főiskoláját, amely miatt
több oldalról támadásnak volt kitéve. A kerü-
let jóváhagyás végett terjesztette föl az egye-
tem ügyében hozott határozatát, amelyet az
előadó elfogadásra ajánlott.

A javaslatához elsőnek György Endre szó-
lott. A részletek megoldása szerinte is he-
lyes, sőt azoknál több beleszólást engedni egy
állami egyetem dolgában a felekezetnek nem
is volna hajlandó, sem állami, sem felekezeti
szempontból. Kár a debreceni főiskola átadá-
sán kívül a többi akadémiák elsorvadása. —
Éveken át a protestáns egyetem, vagy leg-
alább a protestáns tanárképzés céljaira vet-
tük igénybe az áldozatkésztséget, legalább Ti-
szántul sikerrel, nagy alapítványokkal. Most
a célt odadobják. Az állam szempontjából is
helytelennek tartja az időpontot. Az universi-
tás scientarium helyet adott a szakiskolák
konglomerációjának. Nem tartja kívánatos-
nak a felekezeti egyetemet az egyház szem-
pontjából sem. Azt a politikát tehát, amely
felekezeti egyetemet kíván, kezdettől fogva
perhorreszkálta. Helyesebbnek tartja azt,
mely állami egyetemre akarja bevinni a
protestáns felfogást.

Baltazár Dezső püspök tisztában van az-
zal, hogy a debreceni egyetemnél érdekeik
szenvednek, mert a főiskola nem fog rendel-
kezni azokkal a garanciákkal, amelyekkel
eddig rendelkezett. Az anyagi közöny foly-
tán le kellett tenni a debreceni három karu
protestáns egyetemről. Arra kell tehát töre-
kedni, hogy ne létesüljön Debrecenben egye-
tem a protestáns egyház érdekeinek bevoná-
sa nélkül. Súlyos okok voltak azok, amelyek
folytán az állami egyetem eszméje mellé kel-
lett állani. Az egyházkerület igyekezett ered-
ményeket elérni, amelyeket talán az előtte
szóló sem kicsinyel le.

Nagy érdeklődés mellett állott fel ezután
szólásra Tisza István gróf. Kijelentette, hogy
Baltazár Dezső javaslataihoz hozzájárul. —
Nem tartja célszerűnek, hogy a konvent már
előre megkösse az egyházkerület kezét és az

utóbbi indítvány jobban biztosítja azt a célt,
amelyet Baltazár vázolt. Nem lehet szemre-
hányást tenni a többi egyházkerületnek az-
ért, hogy nem voltak képesek a debreceni
egyetemért nagyobb áldozatot hozni. Ezután
áttért arra a fontos elvi kérdésre, melyet
György Endre vetett fel, hogy vajon a fele-
kezeti vagy az állami egyetem fele-e meg-
jobb a protestantizmus érdekeinek. Bizto-
sítja György Endrét, hogy azokat az ellenté-
teket, amelyek a hit és tudomány között van-
nak, a protestantizmusnak kell elsimitani és
a magyar protestantizmus csak addig bír lét-
jogosultsággal, amíg betöltheti azt a hivatást,
amelyet a multban betöltött és a mai verseny-
viszonyok között is mint elsőrangú kultúr-
nyezőnek kell befolyást gyakorolnia a nem-
zet kultúrájára. A nagy vagyonnal rendelke-
ző katolikus egyháznak sem állhat rendelke-
zésére az az óriási összeg, amely egy magas
szinvalonon álló egyetem felállításával és á-
llandó fenntartásával, fejlesztésével jár. — Mi
— ugymond — csak másod- vagy harmad-
rendű már születekorszerű verszegény egyete-
mecskét tudnánk felállítani, ami alig adhatna
valami kultúrát. Elveti ezért a felekezeti egye-
tem eszméjét és a legnagyobb örömmel látja
azt, hogy azok a férfiak, akik akkora buzga-
lomalommal és lelkesedéssel jártak el a debreceni
egyetem felállításáról, oly mederbe terel-
ték a megoldást, hogy megfelelő színvalonú
egyetem mellett a protestáns érdekek is ér-
vényesülnek. A protestáns ifjuságtól függ,
hogy vezetőszerepet vigyen a tanárképzés ter-
én. Ezt pedig leginkább teszik lehetővé a ma-
gasabb színvalonú egyetem mellett felállított
internátussal. Kétségteljesen van, hogy a javas-
lat szerint kiadnák kezükből a tanárképzést
és hogy csökkentenék a protestánsok áldozat-
készségét, mert inkább ellenkezően áll a do-
log. Az államnak is csak azt a pénzt fogják
adni, amelybe a teológiának egyetemese fa-
kultás színvalonára való emelése kerül. Abban
a felfogásban van, hogy a protestáns egyete-
mi mozgalom most találta igazán feián a szeg-
et és éppen ezért nem borongó hangulatban,
de teljes megnyugvással fogadja a javas-
latot.

A kérdéshez hozzászóltak még: *Dóczy*
Imre, aki nemcsak internátus felállítására tartja
szükségnek az egyetem mellett, de egy
tanárképző felállítását is.

Radácsi György előadó felvilágosító szá-
vai után *Degenfeld* József gróf világi elnök, az
egyetemi mozgalom legfőbb irányítója ismer-
tette a helyzetet és megindokolta dr. Balta-
zár Dezső javaslatainak helyességét, s an-
nak az ügy érdekében való elfogadását.

Fejes István püspök, *Nagy* Károly és
többek hozzászólása után *Degenfeld* József
gróf elnök szavazásra bocsátja a tanügyi bi-
zottság javaslatát. A javaslat értelmében az
egyetemes konvent mély megilletődéssel fo-
gadja a tiszántúli egyházkerület felterjeszté-
sét, amelyben a debreceni református főis-
kolának a Debrecenben felállítandó állami
egyetemre alakításához való hozzájárulást
kér. Bár nagy sajnálattal érzi, hogy a tény
által a magyar református felsőoktatás egyik
legerősebb intézetének vezetése esik ki a re-
formátus egyház kezéből, mindazonáltal átér-
te a magyar nemzeti kultúra magasabb érde-
keit, amelyekkel a református egyház kultu-
rális törekvései mindenkor a legszorosabb
összhangban állottak, elvileg hozzájárul a ti-
szántúli egyházkerület felterjesztéséhez. De
felhívja a tiszántúli egyházkerület közgyűlé-
sét, hogy az állammal kötendő és az egyete-
mes konventnek annakidején helybenhagyás
végett bemutatandó írásbeli szerződésben ki-
fejezzen biztositást a debreceni állami egye-
temre a református teológiai fakultás ál-
landó fennmaradását és annak a többi egye-
temi karokkal való teljes egyenjogúságát és
hogy a teológiai szakoktatás teljessége által
megkívánt tanszékek, nemkülönben a tanár-
jelöltek számára internátus és tanárképzőin-
tézet létesítésére teljes erővel törekedjen. Ki-
jelenti az egyetemese konvent azt is, hogy a

lelkészképzésre az egyházi törvényben bizto-
sított legfőbb felügyeleti jogot ez az új be-
rendezkedés semmi tekintetben nem érinti.

A javaslatot a konvent elfogadta.

A mai napon folytatta a konvent üléseit,
amelyen a lelkészek fizetésének rendezését
tárgyalták. *Benedek* Sándor dr. előadó és
Baltazár Dezső dr. püspök sainálattal látják,
hogy a protestáns lelkészek fizetésének ren-
dezése még mindig nem történt meg s hogy
a költségvetésbe nem állították be az erre
szükséges összeget. De reméli, hogy ha a
konvent latba veti tekintélyét és közbenjár,
1913-ban már benne lesz a költségvetésben.

Egy veszedelmes lóköttő elfogatása

Rostás Sándor ismét csendőrkékre került.

Kitűnő fogást csinált tegnap a derecskei
csendőrség. Elfogta a Rostás—Lakatos ci-
gányfamilia egyik legveszedelmesebb tagját,
Rostás Sándort, aki éppen egy befűezett rab-
lás után menekült és lopott lovon. vad iram-
mal törekedett megugrani az igazságszolgá-
latás kezei közül.

Rostás Sándor annak a rablóbandának
volt egyik legrettegettebb tagja, amelyik ez-
előtt negyedfél évvel Haidusámszon községben
járt rabolva, fosztogatva és amikor a község
lakói üldözöbe vették, valóságos utcai ütkö-
zetet keletkezett köztük és a rabló cigányok
között. De a lakosság túlnyomó ereje győze-
delmeskedett a haramiakon s *Rostás* Sándor,
kinek herkulesi izmai még a vakmerőségé-
nél is acélosabbak voltak, szintén ott maradt
leteperve a földön. A lakosság akkor meg-
akarta lincselni a haramiát, aki ugy revolver-
vel, mint késsel több embert megsebesi-
tett és csak a csendőrség közbejött mentette
meg gaz életét.

Ezért a kalandjéért négy évi fegyház-
zat kapott, melyet Vácon, az ottani fegyintézet-
ben töltött el. Nemrégén került innen haza és
máig nem is igen hallatott magáról.

Tegnap Derecskén lóhalálában vágatott
keresztül egy tagbaszakadt cigány. Csaknem
összerogyott már alatta a paripa, mikor egy
csendőrkőrület eléje. Azonnal megállásra
kényszerítette a vágatató lovat, akit igazolás-
ra szólított fel.

— Ké ez a paripa?

— Nem az enyém, instállom, egy isme-
retlen cigány bizta rám! — felelte *Rostás*.

A járásör azonban nem elégedett meg ez-
zel a gyanus válasszal, hanem leszállította a
lóról és a kellő óvintézkedések megtétele után
előállította a derecskei őrsön. Itt aztán súlyos
dolgok derültek ki róla. A tiszapolgári őrs
rablás miatt vette üldözöbe s az erről szóló
értesítést a derecskei őrsnek is megküldte.
Rostás ugyanis az éj folyamán társával be-
tört egy jómódu parasztgazda tanyájába. A
gazdát és a cselédséget életveszélyes fenye-
getéssel lefegyverezték és nagyobb értékű
ingóságokat elraboltak. Aztán az egyik istál-
lóból kikötött lovakon elvágattak. Hogy a
hatóság éberségét megtévesszék, különböző
irányokba futottak szét és így jutott *Rostás*
Derecskére.

A csendőrség azonnal bilincsekbe verte a
veszedelmes haramiát, akit ma beszállítottak
a debreceni kir. ügyészség fogházába, ahol
fogva tartották.

Ugy értesülünk, hogy *Rostás* Ferenc ne-
vű fivérével együtt el a lóköttést és pe-
dig Karcag és Tiszapolgár között. Vagyis az
eset azonos a lapunk tegnapi számában *Ta-
nyai lóköttők* cím alatt közölt esettel, melynek
Rostásék a tettesei.

Rostás Ferencet még nem sikerült el-
fognia a csendőrségnek, ám bátyja kézreke-
ritése megnehezíti menekülését, mert *Rostás*

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF
posztakeresztudónél, Debreczen, Hossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Sándor beva-
rablásban.

Rostás
lók közül va-
lentállásra ta-
ták megkímé-

Főlesk

Megjelenés

A politik
kombinációk
ménye a nap
tele, amelyrő

Bécs, ápr

kormány tag

ban *Lukács* I

lyában gyüle

Iván bárónak

osztott minis

gadta, akivel

formaságait

rövid tanácsk

gyar Ház elő

és Schönbrun

A Bankga

ség érdeklőd

gyarba öltöz

rőit, a fényes

fényképész és

készített, ami

oda, úgy, hogy

kodni az utca

tereket megé

Háromneg

lameni tagja

napies esküté

rály fogadóte

miniszterelnök

zébe. Ez aktu

működött min

dig *Serényi* E

niszter olvasta

a két új minis

vich Géza tet

niszterelnök

működtek köz

Bécs, ápr

rály szokás sz

fogadta a fel

egyikhez volt

miniszterek az

konstatálták,

van. Az együt

percig tartott.

Teleszkivel és

kely, *Serényi*,

niszterekkel b

A kihallg

szatértek a M

mint a király

ször *Vértessy*

Luká

Az esküté

vid audienciá

terelnök egy

meg a király

tegyen jelenté

A minisz

kács délután

Budapestre.

KO

Sándor bevallotta, hogy fivére segédkezett a rablásban.

Rostás azok közül az elvetemedett rablók közül való, akik, ha fosztogatnak és elmentállásra találhatnak, bizony nem nagyon szokták megkímélni az emberéletet.

Fölesküdt a kormány

Megéljenezték Bécsben a minisztereket.

A politikában általános a csönd, még a kombinációk is elmaradtak. Egyetlen eseménye a napnak a Lukács-kabinet eskütétele, amelyről tudósításunk a következő:

Az eskütétel.

Bécs, április 27. Ma délelőtt 9 órakor a kormány tagjai a bankgassei Magyar Házban Lukács László miniszterelnök lakosztályában gyülekeztek. Lukács előzően Skerletz Iván bárónak, a király kabinetirodájába beszoztott miniszteri tanácsnak látogatását fogadta, akivel az eskütétel és az audencia formaságait beszélte meg. A kormány tagjai rövid tanácskozás után, féltíz órakor a Magyar Ház előtt várakozó automobilokba ültek és Schönbrunnba indultak.

A Bankgasseban összegyűlt bécsi közönség érdeklődéssel nézte a pompás díszmagyarba öltözött minisztereket és ezek kíséreit, a fényes egyenruhájú huszárokat. Több fényképész és kinematografus felvételeket készített, ami még nagyobb tömeget vonzott oda, úgy, hogy a rendőrségnek kellett gondoskodni az utcai rend fentartásáról. A minisztereket megéljenezték.

Háromnegyed tíz órára a kormány valamennyi tagja Schönbrunnba érkezett. Az ünnepes eskütétel délelőtt tíz órakor volt a király fogadótermében. Először Lukács László miniszterelnök tette le az esküt a király kezébe. Ez aktusnál Festetich Tasziló herceg működött mint zászlósur, az eskümintát pedig Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter olvasta. A kormány tagjai közül csak a két új miniszter, Teleszky János és Josipovich Géza tettek esküt. Itt már Lukács miniszterelnök és Vértessy Géza államtitkár működtek közre.

A kihallgatások.

Bécs, április 27. Az eskütétel után a király szokás szerint néhány perces audiencián fogadta a felesküdt minisztereket. Mind-egyikhez volt néhány szívélyes szava és a miniszterek az audencia után nagy örömmel konstatálták, hogy a király kitűnő színben van. Az együttes audencia körülbelül tizenöt percig tartott. Először Lukácscsal, azután Teleszkyvel és Josipovicssal, majd pedig Székely, Serényi, Beöthy, Zichy és Hazai miniszterekkel beszélt a király.

A kihallgatások után a miniszterek vizsdatértek a Magyar Házba. Lukács László, mint a király személye körüli miniszter, először Vértessy államtitkárt fogadta.

Lukács külön audienciája.

Az eskütétel formaságaihoz tartozó rövid audiencián kívül Lukács László miniszterelnök egy órakor különkihallgatáson jelent meg a királynál, hogy a politikai helyzetről tegyen jelentést.

A miniszterek délután két órakor, Lukács délután 4 óra 50 perckor utazott vissza Budapestre.

Lukácsot megelőzőleg déli 12 órakor Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök jelent meg *bucsuaudiencián* a királynál.

Hat havi indemnitás.

Féltizenkét órakor Lukács László Aufenberg hadügyminiszter látogatását fogadta és vele hosszabb ideig tanácskozott. E tanácskozás a delegációban esetleg szóba kerülő politikaikérdésre vonatkozott, amelyekről Lukács László egy újságíró előtt ezeket mondta:

— Az osztrák kormánnyal és a közös miniszterekkel már véglegesen megállapodtunk abban, hogy hat havi indemnitást kérünk a delegációktól. Szó sem lehet arról, hogy most már ezen változtassunk, annál kevésbé, mert egy oldalról sem kértek ilyen változtatást.

Később megjelent Stürgkh osztrák miniszterelnök is, akivel a delegációk s a közös költségvetés ügyében tárgyaltak.

Színház és Művészet

Heti műsor.

VASÁRNAP: Délután *Tatárjárás*, operett. (Mérsékelt helyárrakkal.)

VASÁRNAP: Este *Nemzetes asszony*, vigiáték. — Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Nemzetes asszony*, vigiáték. (B. bérlet.)

KEDDEN: *Luxemburg grófja*, operett. — C) bérlet.

SZERDÁN: *Kis cukros*, vigiáték. A) bérlet.

CSÜTÖRTÖKÖN: *Rang és mód*, színmű. — B) bérlet.

PÉNTEKEN: *Eva boszorkány*, színmű. Bemutató előadás. C) bérlet.

SZOMBATON: *Eva boszorkány*, színmű. — A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Gyurkovics lányok*. — Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Tündérlak Magyarhonban*, népszínmű. Kisbérlet.

GÉCZY ISTVÁN DEBRECENBEN.

A „Nemzetes asszony” bemutatója előtt.

Tegnap este a színházban egy magas, vékony növésű ember huzódott meg a hátsó sorokban. Egyszerű fekete Ferencz József-kabát volt rajta s az arca, modora, magatartása egy jóra való, csendes polgár, vagy kishivatalnok benyomását kelthette. Ez volt — *Géczy István*.

Amilyen egyszerű a külsőségeiben, oly meleg, közvetlen és csillogó a szívében, fantáziájában. Talán ez is a hibája: a *tulszerénysége*.

Aztán, uramfia, lehet-e valaki divatos író ilyen rosszul szabott kabátban, ezekkel a becsületes és munkában beredősödött vonásokkal, méla szemekkel, amelyek amit látnak, azt a hízkeledéshez nem szokott nyelv lehazudni nem tudja, nem is akarja. Ez az ember, amilyen nemes a keble, a tolla, olyan esetlen a maga reklámozásában. Így nem csoda, ha a *Nemzetes asszony*, melyet a debre-

ceni Csokonai-kör tüntetett ki pálmakoszorúval, nem ér el oda, ahol méltó anyagi és erkölcsi fogadtatásban részesülhetett volna: *a budapesti Nemzeti Színházba!*

Mert félig már ott volt. A drámabíráló bizottság ajtót nyitott neki, szeretettel, elismeréssel fogadta. A szerzőn mulott, hogy be is eressze. Egy kis kilincselés az igazgatónál, udvarlás a rendezőnél, borralalók az ajtónyitogatónál és kész a premier. Milyen premier!

Blaha Lujza játszta volna a címszerepet. Már tanulta is, tudja is. Sőt mint a váradi lapok írják, játszta is — *Nagyváradon*. Ahol a darab négyszer van egymásután műsorra tűzve.

De a fővárosi bemutató bizonytalan időre maradt. Mert *Géczy István* sem kilincselni, sem udvarolni, — sőt meg fog engedni az indiszkrécióért, ha elárulom — *borralalózni sem tud!*

Igy aztán nekünk jutott a szerencse, hogy a *Nemzetes asszony* premierjét a *Zilahy Gyula* figyelmességéből és konciliáns áldozatkészségéből vasárnap este a debreceni színpadon ünnepelhetjük.

A Pillangó kisasszony. A debreceni színtársulat ma este bebizonyította, hogy értékesebb munkára is hivatott. A *Pillangó kisasszony* opera-reprize mindenképpen tökéletes munka volt. Karok, szereplők, zenekar egyaránt megbirkózott a nehéz feladattal, mely a mai előadásban osztályverszeül jutott. Mártonfalvy karnagy becsületes munkát végzett, szinte új életet lehel a hiányos zenekarba. A rendezés is emelkedett volt. Vidéki színpadon többet követelni nem szabad. *Zilahyné* a címszerepet könnyen, drámai erővel, érzelemteljesen énekelte: *Solti* is vigyázott s aho' lélekjelenlétét megtartotta, ott nem is paccoolt. *Falussy, Székely* megtartották a szerep tónusát. *M. Torday Erzs* pedig teljes fényében ragyogtatta szopránját. A karok együttesek kifogástalanok. A darabot meg lehet ismételni.

Szávay—Lavotta. A *Pesi Hírlap* tegnapi száma pattantotta ki ezt az új színirodalmi céget. A budapesti Népopera egy hírlapi cikkre válaszulva kommunikációjában számot ad jövő évi műsoráról: E műsor újdonságai között sorolja fel Szávay—Lavotta új dalművét. A dalmű teljes címe: *Énekek éneke, lírai zenésjáték, szövegét írta Szávay Gyula, zenéjét Lavotta Rezső*.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a *Tatárjárás* operett kerül színre. A kiváló és mulattató operet ez alkalommal másodszer kerül színre ez idei színházi évadban. Este a *Nemzetes asszony* falusi vigiátéknak a bemutató előadása lesz. Az előadásnak érdekességet kölcsönöz a szerző jelenléte, ki több fővárosi vendéggel érkezik Debrecenbe, hogy jelen legyen a *Nemzetes asszony* eredeti premierjén, mely a Csokonai-kör Tegdi-féle pályázatán 100 arannyal pályanyertes lett. A *Nemzetes asszony* a jövő hét folyamán a kolozsvári és nagyvárad színházakban is színre kerül.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható érdnyvízkereskedésekben és gyógyszerárúházakban.

SCHULTES AGOST

Szinyo-Lipócsi Salvatorforrás-Vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

KONCZ

fest és vegyileg tisztít

mindennemű ruhát, valamint csipke és szövét-függönyöket kifogástalanul.

DEBRECZEN.

Gyar és Iőüzlet: Arany János-u. 10. Fióküzlet: Bathányi-u. 2. — Telefon 701. sz.

A Vilmos-huszárezred lovagló-versenye

Quadrille és Jeu de Barre.

Még az idő is kedvezett ennek a gyönyörű lovasképnek, amely a verőfényes déli órákban a sámsoni gyakorlótéren kibontakozott. A Vilmos huszárezred tartotta ugrató és lovagló díjversenyét, melynél pompázóbb bravurosabb és színesebb lósportot messze földön nem látnak ebben az országban. — Olyan párját ritkító ez, akár az alagi ügető, vagy a zsuki gyepen tartani szokott falkevadászat.

Amit az utolsó versenyszám, a „Jeu de Barre“ fejedelmi stafázsa az események klujává avat. Épen ezért nemcsak a fajsúly de a közönség is a legválogatottabb.

Averseny eredménye a következő:

Díjlovaglás tisztai szolgálati lovakon. Nevezés 16.

1. Fiáth László báró főhadnagy: „Lelkes“.
2. Bogáthy Miklós főhadnagy: „Levele“.
3. Kapry Valér főhadnagy: „Figaró“.

A dandár lovaglóiskola díjlovaglása. — Nevezés 14.

1. Olle Vilmos hadnagy: „Héber“.
2. Halmay Barnabás hadnagy: „Kináló“.
3. Michelter András főhadnagy: „Zabola“.

Díjlovaglás saját lovakon. Nevezés 20.

1. Lichtenstein Pál főhadnagy: „Folichone“.
2. Edlinger Oszkár főhadnagy: „Kathi“.
3. Lichtenstein Pál: „Edgy“-je.

Díjgratás saját lovakon. Követelmények: az akadályok nem magasabbak, mint 126 cm. és nem szélesebbek, mint 3 m. Az ugrató pálya cca. 1000 lépés hosszú és egyszer nyugodt, sima vadászvágásban veendő. Leghosszabb időtartam 2 percen van megállapítva. Nevezés 25.

1. Adda Alfréd hadnagy: „Monkey“.
2. Szunyogh Rudolf hadnagy: „Lucifer“.
3. Fanta Géza százados: „Tamagne“.
4. Szunyogh Rudolf: „Kikeriki“-je.
5. Ambrózy György hadnagy: Kikőrics.
6. Schwaben-Durneisz Gyula báró százados: „Morbihan“.
7. Baich Péter hgy.: „Ész“.

Dandár lovaglóiskola díjgratása. Nevezés 23.

1. Percel Dénes hadnagy: „Erdős“.
2. Szunyogh Rudolf: „Kikeriki“-je.
3. Szunyogh Rudolf: „Lucifer“-je.
4. Michaller András: „Zabola“.
5. Papp Béla hgy.: „Horn“.
6. Olle Vilmos hgy.: „Héber“.
7. Percel Aladár hgy.: „Kismét“.

Díjgratás tisztai szolgálati lovakon. Nevezés 7.

1. Adda Alfréd hgy.: „Ficánkodó“.
2. Bogáthy hgy.: „Levele“.

Quadrille. Lovagolták a dandár lovaglóiskola tisztjei, valamennyien fénves, szürke szőrű lovakon. Megkapó kép volt.

Jeu de Barre. Első csoport. Vezeti Prihradny Henrik kapitány.

1. Kunze Gusztáv kapitány: „Gimvad“.
2. Baich Péter báró hadnagy: „Kistihand“.
3. Lichtenstein Pál hgy.: „Folichome“.
4. Stummer Károly báró: „Incidens“.

Második csoport. Vezeti: Baintner főhadnagy.

1. Franzl Antal hgy.: „Durcás“.
2. Percel Dénes hgy.: „Horn“.
3. Percel Aladár: „Dragica“.

Baich-verseny. 12 perc alatt 5 kméter területen, 5 akadályval.

1. Manasteriotti Ferenc kapitány.
2. Schwaben-Durneisz br. kapitány.
3. Kapri br. főhgy.: „Mihályfa“.
4. Fanta Géza: „Mókus“.
5. Edlinger Oszkár főhgy.: „Hütlen“.

A tizenötödik kabinet

A miniszterek származás szerint.

Egy fővárosi estilap azt a különös riportot találta ki, hogy közli a miniszterek származását és hogy eddig hány miniszter volt. Az érdekes összeállítást itt adjuk:

Lukács Lászlót a miniszterelnököt sorozatában a 15-ös szám illeti meg. Igazság szerint 17-ik volna, de a megújított kabinetet nem számítjuk duplán. A tizenöt kabinet jelent összesen 103 minisztert. Elég tekintélyes szaporulat a parlamenti kormányzat bevezetése óta. Öröklött méltóság szerint osztályozva a 103 miniszter között 1 herceg, 26 gróf, 13 báró és 63 köznemes vagy polgár. A 103 miniszter közül meghalt 52. Életben van 51. Az élők közt a legidősebb Orczy Béla báró, aki most 91 esztendő. Felekezet szerint volt róm. kath. miniszter 77, protestáns 25, unitárius 1. Csupa katolikusokból szervezett kormány csak egy volt: a Bittó kabinetje. Görög óhiti és zsidó még nem volt miniszter.

A székesfőváros adta az országnak születésük szerint: ifj. Andrássy Gyulát, Darányit, a két Eötvös bárót, Fabinyit, Gromont, Hegedűs Ferencet, Hieronymit, Klauzált, Kossuth Ferencet, Láng bárót, Orczyt, Ordódyt, Paulert, Plósz, Serényi grótot, Szapáryt és Tisza Istvánt.

Abaujvármegye adta: Id. Andrássy Gyulát, Péchy Tamást.

Alsó-Fehér: Kemény Gábor b., Lukács László és Béla, Jósika Samu.

Arad: Erdélyi Sándor, Bács: Mészáros Lázár, Bars: Polonyi Géza, Bereg: Lónyai Menyhért, Békés: Wenkheim Béla, Bihar: Lukács György, Szilágyi Dezső, Tisza Kálmán és Lajos, Beöthy László és Teleszky István, Borsod: Szemere Bertalan, Csanád: Kristóffy, Vörös, Fejér: Günther, Toszt, Wekerle, Zichy János és Aladár, Gömör: Hazai Samu, Győr: Szilágyi, Hajdu: Bihar Ferenc, Heves: Horánszky, Hont: Rayner, Kolozs: Bánffy Dezső, Bethlen András, Hegedűs Sándor, Mikó gróf, Komárom: Ghyecz Kálmán, Krassó-Szörény: Szende, Liptó: Lányi, Máramaros: György Endre, Nyitra: Tóth Vilmos, Pestmegye: Rádav gróf, Pozsony: Bathány Lajos, Bartal, Bittó, Zichy József gróf, Sáros: Berzeviczy, Somogy: Széchenyi Gyula és Pál grófok, Szily Papp Géza, Tallián báró, Sopron: Széchenyi Manó gróf, Szabolcs: Nyíry Sándor, Tolna: Percel Béla és Dezső, Torontál: Daniel Ernő, Feilitzsch bárók, Trencsén: Baross Gábor, Vas: Bedekovich, Festetics Andor, Horváth Boldizsár, Székely Ferenc, Széll Kálmán, Veszprém: Kerkapoly, Kolozsvár, Zala: Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Trefort, Szerém: Kovacsics, Pejacsevics Péter gróf, Varasd: Josipovich Géza, Verőce: Cseh Ervin, Zágráb: Josipovich Imre, Tomacsics.

Nem származott tehát eddig miniszter a következő 30 megyéből: Árva, Baranya, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Csongrád, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Jász-Nagykun Szolnok, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Moson, Nagy-Küküllő, Nógrád, Szatmár, Szeged, Temes, Torda-Aranyos, Turóc, Udvarhely, Ugocsa, Ung, Zólyom, Fiume, Belovár-Kőrös, Lika-Krbva, Modrus-Fiume és Pozsega. Külföldön születtek: Festetics György gróf, Eszterházy Pál herceg, Széchenyi István gróf, Apponyi Albert gróf (Bécs), Khuen Héderváry gróf (Szilézia), Fejérváry Géza báró (Jocsefstadt), Simonyi Lajos (Tarnopol).

HIREK

Székely Ferenc ünneplése

Rendkívül meleg, családias közvetlenség hangulatában lefolyt, mégis nagyszabású ünneplésben volt része Székely Ferenc felmérési felügyelőnek, akit negyven éves szolgálata alkalmából részesítettek fényes ovációkban.

Debrecenben mindenki ismeri Székely Ferencet nemcsak mint kiváló szorgalmas és nagy tudású tisztviselőt, hanem mint igen kedves, társaságbeli embert is, aki a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel munkálkodott társadalmi akciókban s egyik legelkesebb híve a székely akciónak is.

Hosszu pályáján csak érdemeket és barátokat szerzett, szeretetet és tiszteletet. Ezek vették körül ma is, amikor a vezetése alatt álló tisztviselői kar kezdeményezésére ma Debrecen város társadalmának képviselői jöttek össze őt ünnepelni. Elmondhatjuk, hogy a nagy szeretetet, tiszteletet s megbecsülést ez a fáradhatatlan munkásága, nagy eszű s szívű ember teljes mértékben meg is érdemelte.

Ma délelőtt kiüldöttségben kereste őt föl a hivatal tisztikara, amely meleg szavakkal fejezte ki előtte becsülését, szeretetét, tiszteletét, ragaszkodását. Székely Ferenc meghatottan mondott köszönetet a megnyilatkozott szeretetért s biztosította a tisztviselőket állandó viszonzásértől s együttérzéséről. Napközben számosan üdvözölték még őt részben személyesen, részben levélben keresve föl az ünnepeltet.

Este nyolc órakor az Arany Bikában társasvacsora volt, amelyen a hivatalokon kívül megjelent Debrecen társadalmának színe-java s amelyen folytatódott az a meleg ünneplés, amely már egész napon át az egész városban Székely Ferenc iránt megnyilvánult.

Az ünneplést meghatva mondott köszönetet a sok szeretetért. Az est folyamán igen sok fölköszöntő hangzott el s a társaság a legkedvesebb hangulatban maradt együtt sokáig.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban április 28-án prédikálni fognak a következők: A Nagytemplomban délelőtt Szitás Sándor hittanhallgató; délután Király József hittanhallgató. A Kistemplomban délelőtt Tóth Sándor hittanhallgató, délután Danka József hittanhallgató. — A Kossuth-utcai templomban délelőtt Végh József hittanhallgató; délután Benedek József hittanhallgató. Az Ispóty templomban délelőtt Fekete József hittanhallgató, délután Ary Antal hittanhallgató. A Csapókereti imaházban Kovács János vallás oktató lelkész. A homokkereti imaházban Boér Károly vallás oktató lelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál.

— **Az új pénzügyminiszter a tisztviselőihez.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Teleszky János dr. pénzügyminiszter ma levelet intézett a pénzügyminiszterium tisztviselőihez, melyben tudatva kinevezését, üdvözlö a miniszterium tisztviselői karát, mint régi munkatársait és hangsúlyozza, hogy a tisztviselői kar mindenkor számíthat elismerésére és jogos érdekei előmozdítására.

— **A debreceni zenekonzervatórium** vasárnap és hétfőn délután fél öt órakor tartja IV. és V. tanítvány-hangversenyét az Arany Bika dísztermében. E koncerteken a néhány hónap óta tanuló kezdőkön kívül a közép és kiművelési osztály tanulóival közösen szerepelnek a zongora, hegedű, ének, szavalat és cimbalom-tanszakról. Belépő díj nincs. A páholypok a közreműködők hozzátartozói számára tartatnak fenn. A meghívó díjtalanul kapható P. Nagy Zoltán igazgatótól.

— A s...
tűntetése.
párt mozga
A munkássá
tetést és m
jogokért, a
sági követel
lálkoznak a
kások az Á
sok, kefégy
Építőmunká
csok és k
Vas- és fén
Könyvkötők
egyletben.
a csatlakoz
kások a Ko
ményseprő
szakmák fé
Wesselényi
megindul a
Péterfia-utca
hol népgyül
Délután spo
tése az eg
tei képvisel

— **Nagy**
részére. Ké
Károlyné, S
kör első ügy
lelkü urinő
letileg a Cs
boldogult fér
gyatéki eljá
dr. Körösi K
buzgó ügyés
letében vol
pénztárába l
mánya ugy
ból 100 koro
lgyi Károly
alaptványt k
des vagyoná
gyomány se
köve és a h
ség nem ter
kinthető a C
jölfevőjének.
több követő

— **Kálv**
formátus ko
8-án a Nagy
vineum javá
májilis kezd

— **A „T**
tonból jelent
„California“
dotta a szer
hogy a „Ca
volt a „Tita
rakéit, Lon
ket nem ve
tagadja ezek
nevű matrón
asszonyokna
lett a csóna
csónakokba
nic“ 35 fony
mind azt va
hogy a „Tita

Sajtóper
és iparkama
adott be a D
a feljelentés
zercikkében
sok szolgálta

— **Hütle**
panaszt tett
ki átadott d
szedte, a pá
ból egy téli
egy részét é
náta. A ren
latot.

500 ÉV
GYÓGY
KOSZ
CSUZ

— **A szociáldemokraták május elsejéi tüntetése.** A debreceni szociáldemokrata párt mozgalmas május elsejére készülődik. A munkásság világnapján magyaranyu tüntetést és népgyűlést rendeznek a politikai jogokért, a munkásvédelemért és a gazdasági követelésekért. A szakmák 8 órakor találkoznak a következő helyeken: Földmunkások az Árpád-téren. Famunkások, kárpítók, kefégyári munkások a kisállomás téren. Építőmunkások, szobafestők, kisipari kovácsok és kocsikészítők a Munkásokthozban. Vas- és fémmunkások a Külsővásártéren. Könyvkötők, nyomdászok a nyomdász szakszerveletben. Szabók, cipész- csizmadia munkások a Korona udvarán. Ácsok, sítők, kéményseprő munkások a Méliusz-téren. A szakmák fél kilenc órakor vonulnak fel a Wesselényi-térre, (Bábaképezde előtt), ahol a csatlakozás történik. Innen fél 10 órakor megindul a menet a Teleky-, Deák-, Piac-, Péterfia-utcákon keresztül a Nagverdőre, ahol népgyűlés lesz a jégpálya közelében. — Délután sportnap. A május elseji tüntetésen az egész hajduvidék munkásszervezetei képviselve lesznek.

— **Nagyobb adomány a Csokonai-kör részére.** Két évvel ezelőtt halt el Szilágyi Károlyné, Szilágyi Károlynak, a Csokonai-kör első ügyésze az özvegye. A nemeslelkű urinő 2000 koronát hagyott végrendeletileg a Csokonai-körnek, mint amellyel boldogult férje anyira összevolt forrva. A hagyaték eljárásnak a napokban ért véget és dr. Körösi Kálmánnak a kör ez idő szerinti buzgó ügyésze csak most sikerült a bírói letétben volt hagyományt a Csokonai-kör pénztárába beszolgáltatni. — A kör választmánya úgy határozott, hogy a hagyományból 100 koronát külön szakít, s azt mint Szilágyi Károlyné Nagy Emma nevére szóló alapítványt kezel, a többi pedig a kör rendes vagyonához csatolja. Minthogy ez a hagyomány semmi külön rendeltetéshez nincs kötve és a kört ezért semmi külön kötelesség nem terheli, néhai Szilágyi Károlyné tekinthető a Csokonai-kör eddigi legnagyobb jótétevőjének. Nemes példája bárcsak minél több követőt támasztana.

— **Kálvineum-majális.** A debreceni református kollégium teologus ifjusága május 8-án a Nagyerdei Dobos pavillanban a Kálvineum javára teologus majálist rendez. A majális kezdete fél kilenckor lesz.

— **A „Titanic“ katasztrófája.** Washingtonból jelenti egy kábeltávirat: Bül Ernő, a „California“ legénységének tagja azt mondotta a szenátus vizsgálóbizottsága előtt, hogy a „Californian“ csak tíz mértföldnyire volt a „Titanic“-tól. Jól átták a „Titanic“ rakétáit, Lord kapitány azonban a vészjeleket nem vette figyelembe. Lord kapitány tagadja ezeket a vádakokat. A „Titanic“ Evans nevű matróza a következőket vllotta: Az asszonyoknak három láb magasságból kellett a csónakba ugraniok, a gyermekeket a csónakokba bedobták. A szenátus a „Titanic“ 35 főnyi legénységét hallgatta ki, akik mind azt vallották, hogy senki sem hitte, hogy a „Titanic“ elmerülhet.

— **Sajtóper.** Szent-Királyi Tivadar keresk. és iparkamarai elnök mai napon feljelentést adott be a Debreceni Nagy Ujság ellen. Okot a feljelentésre a lap tegnapi számának vezércikkében foglalt személyeskedő inzultások szolgáltattak.

— **Hütlén megbízott.** Özv. Husz Imréné panaszt tett egy megbízottja ellen, aki a neki átadott dűnyha és párnákból a tollat kiszedte, a párnahajakat lehuzta s a csomagból egy téli fejkendőt s elulajdonított. Ezek egy részét értékesítette, más részét elhasználta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Az olasz-török háború.** Milánó április 27. A turini Stampa jelenti, hogy tegnap egy hajóraj indult el Tarantóból az Aegei tengerre és vasárnap megkezdte a hadműveleteket. Az Avanti szerint egy egész hadtestet emeltek hadilétszámra s ezeket a csapatokat nyomban hajóra szállítják.

Konstantinápoly, április 27. Szalonikiból táviratozzák, hogy az Chalkidike mentén öt olasz hadihajót láttak. Szalonikiben nagy a rémület, hogy az olasz hajóraj bombázni fogja a várost. Az erődökből egész éjjel fényszórókkal világítják meg a tengert.

Ujabb hírek megerősítik, hogy a Boszporustól 30 mértföldnyire egy orosz flotta tünt fel, amely husz hadihajóból áll. A belügyminiszter közölte, hogy a Dardanelleket a kormány még nem nyitja meg. A hadügyminiszter intézkedéseket tett az anatóliai partvidék és a Konstantinápolyba vezető utak védelmére.

A kábel Tenedos és Szaloniki között el van szakítva. Az olasz kormány kötelezte magát, hogy kártérítést fizet az angol távirótársaságnak, mert olasz hadihajók rombolták el a vezetékét.

Milánó, április 27. A Secolo értesülése szerint az olasz kormány nem fogja követelni a Dardanelleket megnyitását, mert a hadműveletek nem a tengerszoros, hanem az Aegei-tenger szigetei ellen irányulnak. Az olasz flotta három nagy szigetet fog megszállani és el van tökéltve, hogy az ottani lakosságtól adót fog szedni és az egész török kereskedelmi hajózást megbénítja.

— **Inzultált honvédhadnagy.** Székesfehérvárról jelentik: Kinos inzultus érte tegnapelőtt este Reviczky Jenő honvédhadnagyot, aki egy itteni család hölgytagjait kíséerte hazafelé a korzón. A Kossuth-utcában szembejött vele két idősebb urileány s az egyik minden szó nélkül arcul ütötte a hadnagyot. Az inzultusnak az egész korzó közönsége tanuja volt. Mire a hadnagy meglepetéséből magához tért, a két nő már elsielt az eset helyéről s így a hadnagy felelősségre sem vonhatta a rejtélyes pofozónőt. A botránnyról a hadnagy felettes hatósága és a rendőrség tudomást szerzett és vizsgálatot rendelt el.

— **Magyarországon elfogott anarchista.** Zólyombrezórról jelentik: A zólyombrezói csendőrör s gyanús viselkedés miatt előállított egy férfit, aki görögnek mondta magát. Meikel Jánosnak és soiförnek, de kitünt. hogy a gépvezetéshez nem ért. Erre elmondta, hogy pincér szállodai portás volt Belgrádban, Budapesten pincéreskedett legutóbb. Hogy hol, azt nem tudja, vagy nem akarja megmondani, sem azt, hogy utolsó huzamosabb tartózkodási helye hol volt és miért utazik. Valószínűleg látszik, hogy valamely nagyobb büntényt követett el és szökésben van. Irásai szerint 32 éves Pürrében, Görögországban született, felesége olasz nő, Rissi Anna és két gyermekével Nápolyban van. Meikel folyékonyan beszél francia, angol, német, olasz, görög, török és szerb nyelven. Franciául még jobban, mint görögül, amely pedig az anyanyelve és ezért az a feltevés, hogy Meikel a párisi apacs-anarchisták egyike. Kezei után itélve durva munkát még sohasem végzett. Személyazonosságát egy utlevél igazolja, melyet számára a pürréniki görög konzulátus állított ki. Egyébb okmányai nincsenek.

— **Bicikli lopás.** Schwarc Mór Hatvan-utca 49. szám alatti lakos 150 koronát érő „Premier“ kerékpárját ismeretlen tettes, lakása ajtaja mellől ellopta. A rendőrségnél bejelentette az esetet. A nyomozás folyik.

— **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Dobozi Sándor ref. 1 hónapos, Veres Klára ref. 4 hónapos, Csernát Sándor bapt. 72. éves, Horváth István ref. 70 éves, Mikó István ref. 60 éves, Barna Mihály ref. 6 éves, Kasir Jolán ref. 8 hónapos.

Koraszülöttek

taplálására és felnevelésére különös nagy gondot kell fordítani ilyen esetekben minden hiba és mulasztás rendszerint megboszulja magát. Éppen ezeknek a gyermekeknek a

SCOTT-féle Emulsió

megfelelő mennyiségben rendszeresen véve, valóságos áldás. A Scott-féle Emulsió a koraszülöttek fejlődését olyannyira előmozdítja, hogy azok sem virágzó külső, sem pedig egészséges csontképződés vagy testfejlődés tekintetében más gyermekektől meg nem különböztethetők. A Scott-féle Emulsió könnyen emészthető és oly izletes, hogy még csecsemők is minden ellentállás nélkül szívesen veszik és jól bírják.

Bevásárlásnál kifejezetten Scott-féle Emulsió-t kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden gyógyszerárban kapható.

— **Elegáns férfi kalapok** a legszebb választékban Frank Testvéreknel.

— **Embercsoda a vásártéren.** Vasárnap, hétfőn lép föl Mustafa fakir Egyiptomból. Ez az ember élő csoda, tüz nem fogja, szúrás nem vérzi, különösen orvosi körökben kelt méltó feltűnést. Művészetét nagyobb variété színpadokon mutatta be és mindenütt csodálatot keltett. Az érdekes mutatványokra felhívjuk a közönség figyelmét. Mustafával van Ivici a 7 éves kis művészfiú, kinek produkciói szintén meglepőek.

— **A Magyar Király kávéházban** naponta még csak rövid ideig hangversenyeznek a hírneves Első Budapesti Hölgy zenekar Vécsey Ferenc vezetése alatt. Érdemes meghallgatni ezt a kitünő zenekart.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillert többet kiadni.

Club specialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
Adoboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronx- és szinnyomás valamint asinadék: igygyenezett Ambrésnólkül vannak, de minden lapocskában is hüvelyben benne van viznyomással a védjegy és a gyáros aláírása „Modiano“

Kapható minden jobb tüzsdében. Főraktár Ippca és Schwarcz nagykereskedésében.

500 ÉV ÓTA :
GYÓGYITANAK
KOSZVÉNYT :
CSUZT STB. :

TRENCSÉNTÉPLICZ

Egész évben nyitva, Millió új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házli-kúrákhoz: iszap-szétküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

RÁDIUMOS :
KÉNESHÓVIZ
36-42° C. ÉS
ISZAPPÜRDOI

— Az életöröm könyve az, amely kioktatja az olvasót arra, hogy mint őrizheti meg erejét, egészségét, vagy mint szerezheti azokat vissza, ha akár túlfokozott munka, akár túlzásba vett szórakozások folytán elvesztette őket. Ezt a kitűnő könyvet 10 fillér bélyeg beküldése után megkapja mindenki, ha az **Elektra Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet**től (Budapest, VI. Teréz-körút 7. I. em. 50.) levelezőlapon kéri. Ne mulassza el senki ismeretének gyarapítását, mert ezen érdekes könyv megbecsülhetetlen jó tanácsokkal szolgál egészségesnek és betegnek egyaránt.

— **Fonciere Pesti biztosító intézet** itteni főigazgatói irodáját áthelyezte a Kossuth-utca 3. sz. alá II. em. Debreceni Első Takarékpénztár volt iroda helyiségében.

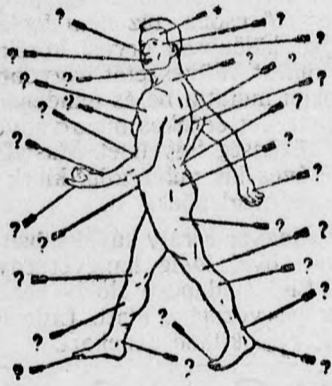
— **Costümök** divatos színekben angol kelmékből finom kiállítás, selyem bélyessel 45 korona Halmágyi divatházában.

— **Májusi költőzködés** előtt adja el jó árban könyveit Aczél antikváriumának. Telefon 575.

— **Női divatkelmék** kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapjú grenadinok, színt játszó selyem Marquisette, divatos ajours zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

Foulard-selyem 1 kor. 15-től méterenként blousoknak és ruháknak **Franko** és már elvámolvá házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték azonnal. **Seiden-Fabrik, Henneberg, Zürich.**

Vannak fájdalmai?

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengésséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ideggyengésséget, oldalszurást, zsibát, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására öhajljuk hozzá, hogy az emberek ezrei gyomorbaajok, görcs, étvágytalanság, veségés, hányási inger, rosszullét, felbőfőgés, puffadtság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáfluidot. 6 doboz bérmentve 4 korona. Üvackodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendelést pontosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 130. sz. (Zágrábmegye.)

A köhögés.

Egyike ama számos apró bajnak, amelyet eleinte nem szoktunk figyelemre méltatni. Hogy ez milyen helytelen eljárás, azt az orvosok és a betegek egyaránt bizonyíthatják, akik már kétségbe vonják a gyógyulás lehetőségét, noha a betegség csak könnyű köhögéssel kezdődött. Ha tüzetesebben érdeklődünk egy ilyen szájalomra méltó emberfia iránt, a legtöbb esetben azt hallhatjuk, hogy aránylag rövid idővel ezelőtt még egészséges, sőt viruló egészséges ember volt. Egyszer valahogyan meghűlt, köhögni kezdett s a köhögés makacsul tartotta magát. Az azelőtt egészséges étvágy megcsökken napról-napra, az erő hanyatlani kezdett, az arc sápadtabb lett s az orvos, akit végre

— **A betöréses-lopás elleni biztosítást** figyelmébe ajánljuk mindazon olvasóinknak, kik állandó lakásukat nyári szabadságuk alatt, felügyelet nélkül hagyják. Ilyen biztosításokat a **Magyar-francia biztosító részvénytársaság** (Piac- és Miklós-utcák sarkán; f. évi május 1-től Piac-utca 61. sz. Fischer-ház) nyújt a **legelőnyösebb feltételek mellett.**

— **Butorcsarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet r.-t.** palotája emeleti termeiben helyeztetett át. **A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinnek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételektelezett-ség nélkül megtekintse.** A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Külfüzetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghalálától eredő csúsz-
: : köszvény- és reuma :
ellen a legjobb
hátsózer a híres
Király-Balsam!
Hátisza némely esetben
meglepető, amennyiben gyak-
rabban idültébb esetekben is
már egyszeri bedörzsölésnél a
fájdalmakat teljesen meg-
szünteti.
Fog- és fejtájtát 5
peres alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 korona
teljes hátsózeri utazítással.
Kapható a feljebb és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
minden társadalmi osztály részére.
Különlegesség a butoriparban:
virágos gyökér Tuja.

Jellemző sajátosságai:
**Harmonikus összhatás,
Mély tüzű színek,
Idővel növekvő színiakalakulás.**

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreceni Butorkészítő Asztalosok Arucsarnok Szövetkeze**
mint az **Országos Központi Hitelszövetkezet** tagja
Kunyadi-u. 17/1. sz. Demetrovics-palota.
Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül.
Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú szőnyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

NYILTTÉR.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

mégis megkérdeztek, megállapította a tüdőbajt, amely kiterjedt, van, vagy ki is tört már, s amelynek gyógyítása tudvalevően sok nagy akadályba ütközik. A betegségnek ezt a szomorú lefolyását százszor és ezerszer hallhatjuk. S ha nem is von mindig maga után ilyen nagyon szomorú következményeket, annyi bizonyos, hogy a hosszantartó köhögés ritkán marad elszigetelten, hanem maga után vonja a legzörszervek legkülönbözőbb megbetegedéseit. A népnek tehát akkor is, mint sok más esetben, igazza van, amikor **gyanus köhögésről** beszél. De ha a legnagyobb bizalmatlansággal kell néznünk a köhögést olyankor is, amikor egészséges, robusztus embereknel mutatkozik, valóság-gal meg kell döbbenünk tőle, ha gyöngébb, vagy éppen örökletesen terhelt embereknel vesszük észre.

SPORT

Városközi reprezentatív mérkőzések. A M. L. Sz. kebelében tömörült vidéki sport egyesületekből alakult vidéki párt kardinális program pontjával tüzte ki a vidék labdarugó sportjának lehető önállósítását. E program megvalósítása érdekében a párt elnöksége mozgalmat indított, hogy a vidéki városok klubjait közelebbi kapcsolatba hozzák egymással, hogy a városok közötti nemversengés felidézésével a sport fejlődését előmozdítsa. E cél érdekében tehát városközi reprezentatív mérkőzések rendezését proponálta és átirat a debreceni egyletekhez. Ez átiratban az első lépés megtételére felajánlotta a Debrecen-Nagyvárad közötti reprezentatív mérkőzést. Fölhívta a D. T. E. — D. K. A. S. E. — D. M. T. E. és az Egyetértés vezetőségét, hogy közös megállapodással válasszák ki a legjobb 11 debreceni footballistát, hogy az ezekből alkotott csapat reprezentálja a debreceni labdarugó sportot. A nagyvárad sport egyletek is megalkotják a maguk reprezentatív csapatát s e két csapat közötti mérkőzés Nagyváradon volna első ízben megtartandó a június hónap valamelyik meghatározandó vasárnapján. A revans mérkőzést az őszi szezomban Debrecenben tartanák meg. A nagyvárad sport egyletek nagy lelkesedéssel fogadták az eszmét és méltó keretben kívánják ünnepé avatni a nevezetes találkozás napját.

Meglepően egyszerű

manapság, a
MAGGI-féle kockából
5 t,

kész húsleves

előállítás:
leveseknek betéttel való készítésére,
hamis levesek ízének megjobbítására,
főzelékeknek feleresztésére
mártásoknak „ stb.
stilleknek „ stb.

A kocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — azonnal 1 tányér kiváló, használatra kész húsleves ad.

Egyedül va ódi a **MAGGI** névvel és a keresztesillag védjeggyel.

Mindenki tudja már, hogy a legszebb fényképes levelező-lapok, bérletbe való fényképek **Burg Izsó műtermében** (Kossuth-u 24.) készülnek.
3 drb bérletbe való fénykép 2 korona.

Patkányok

és egerek elpusztítását buvó-
lyeikon kívül, „Danzig Virusz”
alkalmazása esetén, melyet a pá-
risi „Pasteur Intézetben” talál-
hat. Más állatokra és az emberre
ártalmatlan. 1 tubus K 2.50, 3 tubus K 6.75, 5 tubus K 10.—
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Ezeknél csak a rögtönös és célszerű kezelés hárrhatja el a később csaknem teljes biztossággal fölépülő tüdőbajt. Ha ezt a tényt mindenütt tudnák és figyelembe vennék, sokkal kevesebb könnyet ejtenék drága hozzátartozóink civesztéséért, akiket javakorban szakított el tőlünk a halál. Ha valamikor, ugy ebben az esetben igazán beválik az az igazság, hogy könnyebb a betegséget megelőzni, mint meggyógyítani. És a megelőzés olyan könnyű lenne, ha a sok fölkinált szer közül ki tudnánk válogatni az igazit! Ezért kérdezzé meg az orvosát, aki bizonyára Sirolin „Rochet” fog rendelni, amelynek segítségével minden köhögés és kezdődő tüdőbaj a leggyorsabban és a legtartósabban gyógyítható. A gyógyszerterátnak kérje nyomtatékosan: **Sirolin „Rochet”.**

B
Magyar hitel
Osztrák hitel
& szármalékos
Államvasút
Jelzálogbank
Rimamurányi
Salgótarjáni
Közúti vasút

Irán
Magán
Bécs 4
Bu
Svaz E. (Str)
Buza október
április
május
Rös október
Zab október
április
Tengeri május
Tengeri 1912.

Irány
Helyier

Névért.	osz- tatók
500	50
200	20
500	44
200	15
200	17
200	17
400	26
300	12
200	30
200	10
200	18
200	10

A kan-
nek nemze-
teik után
közöt adn-
ség gazda-
nyeit nem-
rendezni s
gazdálkodá-
alapjait. Et-
kedelmi és
törvényes
dezik ezt a
villamosság
natos, hogy
ban önálló
gyar is. A
írást küldő
titkáriakat
nagy iskol-
debreceni
dött, hogy
megossa.
a küldetés-
kamarának
kiket az ar-
fogadnak.

Mütan
a villamos
őri bejárás
a keresked-
vetek rész-

A **Tör**
tudósítónk
ma dében
egyhangula
felszámolta
totta: Szá-
ij. báró C
kat és a b

Bakan
része. A
26899—191
ség 1913.
a hazai kis-
nak 12000 ki-
nyű cipőne-
A pályázat
12-ig küld-
és iparkam-
felvilágosít-
és iparkam-

Fizetés
védegylet
get jelenti:
mann Bert

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	836
Osztrák hitel	641
4 százalékos koronajáradék	89.15
Allamvasút	733
Felhalmozóbank	470.50
Rimamurányi	738
Salgótarjáni	723
Közuti vasút	795

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/4% London 3 1/16%

Budapesti gabonátőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.80
áprílira	11.84
májusra	11.84
Rozs októberre	9.37
Zab októberre	8.90
áprílira	—
Tengeri májusra	9.48
Tengeri 1912. év júl	9.85

Irányzat: Készáru változatlan.

Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névért.	osz-talék	1911. szeptemberi értékekkel	Kor.
500	50	1. Debreczeni Elso Takar.	960
200	20	Árjádi Takar.	875
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	17	Debreczeni Hitelbank	460
400	26	Általános Forgalmi Bank	—
300	12	Bankeyesület	—
200	30	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Holyi vasút	—
200	18	Termény és áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	290

A kamara Bostonban. A földkereskedésnek nemzeti — törvényes érdekképviseleik után — minden második évben találkoztak egymásnak, hogy az emberiség gazdasági ügyvitelének legfőbb törvényeit nemzetközi egységbe igyekezzenek rendezni s lerakják a jövő zenéjének, a közgazdálkodás nemzetközi törvényhozásának alapjait. Ebben az évben a nemzetek kereskedelmi és iparkamarái s a velök egyrangú törvényes érdekképviseletek Bostonban rendezik ezt a világ kongresszust, technikai és villamosági kiállítással kapcsolatban. Kíváncsinos, hogy a nemzetek megjelenő társaságában önállóan képviselve ott legyen a magyar is. A kereskedelmi miniszter buzdító irást küldött kamaráinknak, hogy küldjék ki titkáraikat a tapasztalás e világrészletet adó nagy iskolájába. Hat kamarának — köztük debreczeninek — egyenkint 2000 koronát küldött, hogy ezzel a költségek viselését velük megossza. A kamara legutóbbi közgyűlése a küldetést egyhangulag elhatározta. Minden kamarának 3 képviselőt van joga küldeni, kiket az amerikaiak nagy vendégszeretettel fogadnak.

Műtanrendőri bejárás. Ma délelőtt volt a villamos vasut új kiterőjének műtanrendőri bejárása, amelyen a város, a társaság és a kereskedelemügyi miniszter képviselői vettek részt.

A Törlesztési Bank fölszámol. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Törlesztési Bank ma délben közgyűlést tartott. A közgyűlésen egyhangulag elhatározta, hogy az intézetet felszámolhatja és felszámolókul megválasztotta: Szájbély Gyula, dr. Lakatos Gyula, ifj. báró Csávossy Béla igazgatósági tagokat és a bankok képviselőit.

Bakancsszállítás a m. kir. honvédség részére. A m. kir. honvédelmi miniszter 26899—1912. sz. leiratával a m. kir. honvédség 1913. évi rendes lábbeli szükségletének a hazai kisiparosok részére biztosított 50%-nak 12000 pár bakancsnak és 4000 pár könnyű cipőnek szállítására pályázatot hirdet. A pályázatok legkésőbb folyó évi május hó 12-ig küldendők be a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához. A pályázat feltételeiről felvilágosításokat a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ad.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Hoffmann Lipótné, született Hoffmann Berta Versend.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek

Pontos kiszolgálás

Földes Sándor

villamos világítási és erőátviteli vállalkozó

Piacz-u. 42. (Gyarmathy-ház.)

Elvesztette

sok ezer ember makacs köhögését az orvoslag ajánlott kitűnő ízű köhögés csillapítótól a

Thymomel Scillae

szer által. Számárhuroknál is hatásos. Kés ítés és főráktár:

Fragner B. gyógyszerháza

cs. és. kir. udv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bementve előlege. fizetésnél K 2.90, 3 üveg előre fizetve K 7.—, 10 üveg előre fizetve K 20.—.

Vigyázat a szer nevére, a készítő nevére és a védjegyre.

Debreczenben Mihalovits J. gyógytárában.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült Kossuth u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek

üzletnek vagy irodának kiadók.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

Margit-crème

legjobb arkenőcs, mely 2-3 nap alatt ifjúja és szépíti az arcot

Margit-Crème egyedül szer szepítő, májfoltok, pattanások, hóratka (Mitesser), ráncok, kilitések stb. ellen.

Margit-Crème páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézörvösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szepítővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérre lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème ára: nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 korona.

Margit-puder fehér, rózsaszín vagy krém színben 1 kor. 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Árad, felirattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Mauthner Alfréd, Jó a és Jóna. Hajdusoboszlón: Barbócz Zigmund. — Hajdúböszörményben: Ercesey Gábor gyógyszerházakban.

Tisztán kezelt fajboraimat

ajánlom nek-óját 48 koronáért Rózsa-telepemen. Ugyanott több fajta porhajás vessző eladó.

Értekezni lehet Frohner-szálloda, Rosenberg Adolf, szőlőtulajdonosnál.

TAKÁCS VINCZE fényképésznél

Egyház-tér 3. szám alatt

6 db művészi kivitelű levelezőlap

2 korona.

Olcsó birtokok.

Eladók 45 magyar hold közel Debrecenhez vasut állomás és község mellett, igen jó homok föld egy tagba, körül akácfával 5 hold jókarban levő szőlővel, épülettel ára m. holdanként 550 korona. Van rajta bőven olcsó törlesztéses kölcsön s így kevés pénzzel megvehető. Másodsor. Szatmár város mellett 412 m. hold egy tagba sik kötött buza és mindent megtermő föld 130 hold őszi buza és sok tavaszi vetésekkel, 60 darab nagy marha és sok gazdasági felszereléssel, 4 szobás urilak és kellő gazdasági épületekkel város és vasut állomáshoz 25 perc. Ára m. holdanként mindenestől 550 korona. Kevés pénzzel megvehető, mivel törlesztéses kölcsön van rajta.

Ezekon kívül sok kisebb és nagyobb birtokok és házak eladásával vagyok megbizva Rácz János Debrecen, Zöldfa-utca 1. szám.

Mindenki győződjön meg

hogy a prágai házikenőcs minden háztartásban nélkülözhetetlen.

40 év óta a puhító nyúlókenőcs, mely Prágai házibalzsam néven ismeretes, mint megbízható költő szernek bizonyult. Ez óvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és előmozdítja a begyógyulást és teljes felépülést.

Naponta postaküldés

1 doboz 70 f. A pénz előre küldés mellett, 4 doboz 3 K 16 L., 10 doboz 7 koronáért ausztr.-magyarország minden állomására bementve küldetik.

A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

B. FRAGNER os. és k. udvari szállító

a „PEKETE SAS” gyógyszerháza Prága, Kleinselte, Ecke der Nerudgasse 203.

árktárak a gyógyszerházakban. — Debreczenben Mihalovits Jenő gyógyszerházában.

Csak rövid ideig. Csak rövid ideig.

Az üzlet feloszlik.

Wallerstein Fülöp és Fiai női divat-üzletét megvettem és az árat

minden áron árusítom.

Az üzlet felosztik.

Raktár egy tömegben is eladó. — Berendezés eladó.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth-u. Kölcsonös-Segélyző palota, a gyógyszerháza mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Választásnál tessék válasszástól osztozni.

Levelezés.

Férjet keresnek 21 éves amerikai árva 120,000 dollár vagyonnal, továbbá 38 éves egyedül álló, gyermektelen özvegy 75,000 kor., 18 éves szerb hölgy 150,000 frank, 25 éves evang. földbirtokos leánya 50,000 márka, 25 éves orosz hölgy 50,000 rubel vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy 10—500,000 márka vagyonnal. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítással szolgál. Schlesinger, Berlin 18.

Drága polikám, bizony mi ketten bajosan lennénk el egymás nélkül oly sokáig, mint ahogy most el vagyunk, de semmi sem tart örökké és akkor forró karomba zárlak téged egyetlen egy kutyusom aki téged úgy szeret a te Mindened.

Betöltendő.

Fiatal joghallgatót keresek azonnali belépésre. Dr. Kun Miklós Piac-u. 58.

A „Hortobágy“-gőzmalom telepen lévő lisztüzletbe egy pénztárosnő felvétetik. Ajánlatokat csak irásban kérünk.

Németországi kisasszony állást keres. házi dolgot is vállal. Cím a kiadóban.

Pénztárkezelőnek szeszszital kimérésbe felvétetik nyugdíjas, munkaképes egyén. Értekezhetni Aron Manó és Társa irodájában, Széchenyi utca 22.

Kereskedelmi végzett ügyes fiatalember helyi vállalatokhoz könyvelőnek felvétetik. Ajánlatok «L. V. T.» jelige alatt a kiadóba küldendők.

Óvadék nélkül ügyes, megbízható emberek pénzbeszedőnek és ügyöknek felvétetnek. Singer Co. varrógép r.-t. Piac-u. 79.

Pályázati hirdetés. A Debreczeni Ipartestületnél, havi 80 kor. fizetéssel 3 havi próbaidőre, irnoki állás lesz betöltendő. A sajátkezűleg irt pályázati kérvény, melyben felemlítendő, hogy gépirásban jártas-e? továbbá eddigi foglalkozás és végzett tanulmány igazolandó. Dáv dházy Kálmán elnöknel f. é. május 1-ig beadandó és nyomban elfogalandó. Ipartestület.

Adás-vétel.

Tabaccó moly irtó por, Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletben.

Megérkezett a legfinomabb angol divatszövetek Moskovits József uri szabó divattermében, Baraképület.

Egy szép ebédlő-berendezés és három függőlámpa eladó József kir. herceg-utca 21.

Valódi lenvászon és batiszt kézzel himzett női ingek a legolcsóbban Kertésznel, Sas-utca 4.

Bármily könyv, zenemű, térkép stb. beszerzésénél is feltétlenül keresse fel a Harmathy antiquariumot Fűvészkert u. 14. Ujabbán megjelent művek is fél áron kaphatók!

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert. Csapó-u. 41.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tülkös, kép és butor, a malnapról fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy 10 ezer lakosu községben, az országot mentén egy nagy műmalom mellett, egy jó menetű forgalmas bolt erős korlátolt italmérséssel és trafikkal, két rendbeli kényelmes lakással családi ok miatt olcsón eladó. Ugyanott egy új szeszfőzde eladó. Értekezhetni Goldberger Sándorral, Hajduhadházon.

Eladó egy alig használt háló szoba butor olcsón Piac-utca 47. szám alatt. Ugyanott többféle butor is eladó.

Dus gyökéretű, porhasjas szőlővessző különféle fajokban ezerszámra eladó Poroszlay László bocsakaykerti szőlőtelepéről. Cím: Poroszlay László, Debreczen, Alföldi Takarékpénztár.

A Degenfeld-tér 8. szám alatt férfiruha raktaramat átköltözés miatt mélyen leszállított árban árusítom ki. Lövi Benjáminné.

Egy egész új beteg tolokocsi eladó. Értekezni lehet Hatvan-u. 63. sz. alatt.

Bocskai-kertben 9 hold szőlő kisebb részletekben is eladó. Értekezhetni Miklós-u. 22. utcai lakás.

„Kolibri“ s. ivarkahüvely különlegesség, feltétlenül izelje meg, mindenkinek kapható Harmathy sziv. hüvelykülönlegességek főraktárában Fűvészkert-u. 14. 100 db nicotin mentes hüvely csak 20 fill.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végeztéti heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Debreczenhez közel, forgalmas községben, 5-6000 K évi jövedelmű üzlet házzal, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet Rubinstein Samu, Nyirmártonfalva.

Veszek két golyós szódavízkezelő üveget, Sark Imre, Hortobágy-malom.

Eladó. Debreczen szomszédságában levő nagy községben, közel a piacához, 400 kvadrátu udvar, megfelelő szép lakással, valamint melléképületekkel, lakás előtt 500 tökécs szőlő. Különösen figyelmébe ajánlom a nyugalomra szükségelt családnak. Értekezni eladónál. Cím a kiadóhivatalban.

Dohánytőzsde forgalmas helyen, családi okokból átadó. Cím a kiadóban.

Legnemesebb fajta virágzásban levő rózsafák kaphatók a Kismacsi Gazdaság kertészetében. Telefon 591.

Eladó berendezések. A kereskedelmi és iparkamara eladja régi házának diszterom-berendezéseit, előki emelvénynyel, padokkal, székekkel, csillárokkal, asztali és fali karlámpákkal. Művésziesen szép természetes tölgyfa berendezés. Eladja továbbá iparmuzeumának üvegszekrényes álló és fekvő berendezéseit, emeletes hozzájáró vaslépcsőkkel stb. Üzleti berendezésül kiválóan alkalmasak. Megtekinthető d. e. 11—12 között a kamaránál.

Hadházi állomás mellett szőlő télen-nyáron lakható épülettel eladó. Értekezhetni lehet Kazinczy-utca 4. sz.

Eladó szőlők a Vénkert közepén, pormentes helyen, 584—521—871 négyszögöles terület együtt vagy 200—300 négyszögöles területekben jutányos áron, jó karban levő szőlő, gyümölcsfákkal s épület-ekkel. Felvilágosítást készséggel ad Kovács János fűszerkereskedő, Jókai-u. 52.

Lakás.

Uj szálloda! Merkur-szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. Szíves pártfogásba ajánlom.

Raktárhelyiséggül nagy pincék kiadók május 1-re. József kir. herceg-utca 14.

Kiadó 4 szobás utcai modern uri lakás. Értekezhetni Fisch Testvérek bazárjában Hungáriával szemben.

Különfele.

Menean J. homoru műköszörüs május elsejétől Degenfeld tér 8. sz. alatt létezik.

Lakás változás. Nagy János szobafestő lakását Borz-utca 18. alá helyezte át.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Sertéstartó gazdák figyelem! András napi árpát evő malaczkoknál már kezdeni kell adni az országos hírv Kun-féle sertéssport, mert aki ezt adja disznójának, az a legvésebb időben sem hullhat el, mert, hogy ez nem üres reklám, a vérszben elhullottak árat 20%-on felül megfizetem, ha orbáncz ellen oltattak s e porral lettek kezelve tavasztól decemberig. Főraktár Mihelovits Jenő gyógyszeráránban és Jónánál.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes, Benne járnai élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Permetezéshez

még ezidőszerint az összes európai gyártmányok között, technikai megbízhatóság utján legelőkeltebb a Veréb István által, Debreczen I. Szap. anos-u. 10 sz. saját ház már 14 éve országsszerle közmegelegedésre gyártott, „Sugár“ permetező. saját találmányu

Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. Óvakodjunk a manapság gombamódra növvő, silány vásári permetezőktől.

Piac

a Keresked bontásból anyagok, csatornák anyagok el

Kornha

Pró

és készítesse

Sugár S

Hatvan-utca szerint megv tartott honi é

Donog

DEBRECZ

minden

Függönyök. — Diva :: Linoleu

Kiadó ü

Simonffy

teljesen moder három üzletk ellátva raktá zott pincével Értekezni tér 11., emelet 450. sz.

Ta

Lin

Lin

Jerk &

Wien, VI., Minták és költés

Piacz-utca 10.

a Kereskedelmi Akadémia mellett, házlebontásból kikerülő **tégla, cserép, faanyagok, ajtók, ablakok, bádoglete, csatornák szép cserépkályhák** és egyéb anyagok eladóik. Értekezni lehet a helyszínen
Kornhauser és Nemesnél.

Próbálja meg

és készíttesse férfiruháit a legszolidabb áron kizárólag

Sugár Samu férfiszabónál

Hatvan-utca 18. szám alatt, hol is kitérő üzlet szerint megválogatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányú szövetekből lesznek előállítva.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Órlási választék

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörlők. —
:: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Kiadó üzlethelyiségek.

Simonffy utca 13. szám alatt épülő teljesen modern új házban május 1-re kiadó **három üzlethelyiség elegáns portallal ellátva raktárnak használható asztaltöltött pincével.**

Értekezni lehet a tulajdonossal, Egyház-tér 11., emelet, délután 1—2 között. Telefon 450. sz.

Tapéták Linoleum Linerusta

Tapétaház

Jerk & Schusitz

Wien, VI., Gumpendorferstrasse 6.
Minták és költségvetések kívánatra díjmentesen.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázó és tapétázó.

Elvállal e szakmába járó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre minták is készséggel szolgálók

Friss Sándor

fűszer-, kávé- és csemegekereskedése
Debreczen, Piacz-u. 83. szám.

Telefon 987.

Telefon 987.

::: Tanuló felvétetik. :::

Csizfűrdő

A kontinens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radióaktivitással. Meglehető gyógyeredmények mindazon bajoknál, ahol a jód és bróm mint specifikus gyógyszer jó alkalmazásba.

Fűrdőmegnyitás május hó 1-én.

Meleg jódos fürdők, hidegvíz- és hidropathiai berendezések, izmosító, soványító, hiszáló kurák, szénsavas fürdők. Modern utasok. Kényelmes olcsó lakások, szanatorium, szórakozások. Állambiztosított. Máj. külön betéttár, a kerületi betegsegélyező pénztárak szanatoriuma. Posta, távirat, telefon, vasútállomás helyben. Hivatalos fürdőorvosok: Dr. Kallós Jenő, Dr. Pászár László.

Csizivíz a háznál történő ivóvízhez rendelhető a forrásnál és Edesutya L. főterületén Budapesten. Kapható minden gyógyszár- és ásványvízkereskedésben.

Ügynökök

akik ügyesek és megbízhatók, a legmagasabb jutalék mellett felvétetnek jó hírű gyáramban **faredőnyök** és **görfüggönyök** (zsalu) eladására. **Ernst Geyer** Braunau, Böhmen.

Az alkohol elleni küzdelemben

az alkoholmentes pezsgő limonádék, melyek a

Marsner-féle pezsgőlimonádé-cukorkákból

készülnek, a leghatékonyabb szer. Csak akkor valódi, ha ezen védjeggyel minden zacskó, valamint minden egyes pasztilla el van látva.

Évenkénti fogyasztás több, mint 60 millió darab.

Egyedüli készítő:

Első csehországi orientáltis cukor árak és csokoládégyárak részvényiársaság Kgl. Weisberge

azelőtt **Marsner A.**

Képviselő: **Schiffmann J. Henrik**, Budapest, VIII., József-körút 63. szám.

Cséplésnél pénz, időt, munkát

takarítunk meg a Stern-féle szabadalmazott

dobkosár betétlécsczel

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer csépelve volt, a szab. dobkosárbetétlécsczel szakértő előtt utáncépléttünk.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld műszaki és villamosági vállalat

Budapest, VI., Gyár-utca 5. szám.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületes, deszka és cserépkereskedése, Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertagözmalom mellett.) — **Kolarit ciszigetelő lemez** kizárólagos egyed. árusítása. —
Kartelen kívül,

tehát **olcsó árak.** Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.

Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Automobilvezetői-szakiskola

Budapest, VIII., Illés-utca 19. sz.

Modern tanintézet autovezetői kiképzésre — Gazdag felszerelés. — Kiváló tanerők. — Ingyenes állásközvetítés. — Prospektus válaszleveg ellenében díjtalan.

Tekintve a szakképzett sofőrökben mutatkozó állandó keresletet, melegen ajánljuk a pályaválasztók figyelmébe az intézetet

Biztosító-intézet keres üzletszerzőket

fix fizetéssel.

Ajánlatok tüzetes referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosító” jellegére.

A kamara bérpalotájában

a kir. törvényszék mellett

egy-egy 4, 5 és 6 szobás

lakás,

továbbá két üzlethelyiség

augusztus 1-től kiadó.

A tervek megtekinthetők a titkári hivatalban.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

NIGRIN

a legjobb
cipőkrém
az egész
világon. Az

eddig világhírű wiksznek vitriol
nélküli gyártása is.

St Fernolent, Wien III.
cs. és kir udvari szállító. — 80 éves
gyári fennállás.

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes szépítőszerek
hatásuk meglepő, levesz-
nek minden szepőt, máj-
foltot stb. a bőrt finomná
5 perc alatt fehérré teszik.
Tessék megpróbálni, ha
nem használ. Árárt minden
kibuvó nélkül visszaadom.

KÉNTÉSKÉK

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főraktár: **Tóth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerész-
nél (Tiszapalota) és **Jóna** és **Jóna** drogeriájában.

Telefon 632. sz.

Telefon 632. sz.

Halmágyi

divatháza

Debreczen, Piac-u., a főpostával szemben.

Costüm-osztály

Női és leány kostümök remek kivitel K 30-tól.

Pongyola-osztály

Creton és mosó delain divatos formák K 10-től.

Felöltő-osztály

Kék cheviot felöltők és Raglanok K 18-tól.

Alj-osztály

Divatos angol alj szürke és drapp K 10-től.

Blous-osztály

Delain- szövet- és Batiszt-blouzok K 8-tól.

Selyem, Etamin, Tafft és Posztó felöltő
különlegességek és

Eredeti Modellek.

Szolid olcsó árak. Előzékeny kiszolgálás.

Külön mérték-osztály.

Értesítés.

Van szerencsénk t. vevőin-
ket s a t. épített közönséget ez
uton értesíteni, hogy a mai nap-
tól kezdve

I. oszt.

körkemencze-tégla

bármely mennyiségben irodánk-
ban Csapó-utca 4. sz. I. emelet
(telefon 577. sz.) kapható.

Debreczeni Gőztéglyagyár r. t.

Hirdetés.

Az Országos Tanítói Árvaház
gőzmosodájához **négy bentlakó mosó-
nőt** keresek, a kik rendes havi díj
mellett, ellátást is az intézetben nyer-
nek.

Bővebb felvilágosítást az árvaház
igazgatója ad.

Debreczen, 1912 április 26.

Hertelendy,

igazgató.

Keil-Lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz sincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmed csak arra legyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „**fehér Keil-Lakk**“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kertibutorot fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárlak,
Mindig legyen ott „Keil Lakk“!

Mindenkor kapható:

KONTSEK GÉZA cégnél, Debreczen.

Hirdetmény.

A debreczeni ref. kollegium gazdasági tanácsa a kollegium tápin-
tézeti kenyérszükségletének ellátására árlejtést hirdet a következő fel-
tétel mellett:

A kenyéret valamely ismert nevű gőzmalom gyármányából köteles
sütni a vállalkozó. Az ajánlathoz a pályázat lejárata napján, amikor
a tápin-tézeti bizottság az ajánlatokat elbírálja, tartozik az ajánlattevő egy
kilogrammos mintakenyérrel csatolni a következő minőségű lisztből:

1. Az István gőzmalom 6. sz. lisztjéből vagy ennek megfelelő
más gyármányból.
2. Az István gőzmalom 7. sz. lisztjéből, vagy ennek megfelelő más
gyármányból.
3. Az István gőzmalom 7½ sz. lisztjéből, vagy ennek megfelelő
más gyármányból.
4. Kétszeres lisztből.

Mindenik kenyérré ráragasztandó az ajánlattevő cég neve és a liszt
minősége, melyből a kenyér készült, viszont az ajánlathoz melléklendő
annak a gőzmalomnak nyomtatott árjegyzéke, melynek gyármányából
készült a kenyér és amelynek a gyármányát a vállalkozó a szállításhoz
felhasználni akarja. — Az ajánlatban aztán világosan kiteendő számokkal
és szóval is, hogy a bemutatott mintáknak megfelelő árjegyzéki árából
hány % engedményt hajlandó adni az ajánlattevő ajánlatának elfogadása
esetén s ha az ajánlat elfogadatik, köteles lesz a vállalkozó az elfogadott
lisztneemből készíteni a kenyéret, minden idegen anyagnak, — tehát
krumplinak is — a kizárásával, és havi számláihoz mindenkor mellékelni
a lisztet előállító gőzmalom azon hónapban megjelent összes árjegyzékeit.

Az ajánlatok zárt borítékban a kollegium háznagyi hivatalához
adandók be **előző év május 10-én, déli 12 óráig**, ahol egyszersmind a
szállítás egyéb feltételei is megtekinthetők.

Az ajánlathoz mellékelni kell a biztosítéki összeg (700 korona) felét
bánompénz gyanánt.

A ref. kollegium gazdasági tanácsa.

Uj! Férfiruha-üzlet. Uj!

Megnyit
Piac-u. 33.

Iparbank palotával szemben
férfi- és fiuruha áruház.

Legszebb újdonságok bel-
és külföldi szövetekből
és kizárólag saját készít-
ményű öltönyök és fel-
öltők, szövet és mosó fiu-
ruhák legszebb és leg-
jobb kivitelben nagy vá-
lasztékban kaphatók.

Külön mértékesztály!
Öltöny vagy felöltő mérték
után készítve, finom kivi-
telben már 50 koronától
kaphatók.

Roth Adolf uri szabó
cégvezető

Fettmann Sándor.

Uj! Férfiszabóság. Uj!

Ügyönköknek fontos!

REDÓNYÖK

ugymint: fa-, csinvat- és hatásos himzésű görredő-
nyök, elsőrendű gyártmányok, verseny nélküli olcsó
áron kaphatók.

Faredőny- és zsali-gyár Josef Siegel, Trautenu (Csehszlovákia).

Nyerso

Móto

Gyor
szállít
Kedve
fizető
feltétel

Messz
men
tótáll

Drezda
Németors

Gellé

BUDAP

Telefon 9

Tüzi

cseré

és minde

legolc

Szüg

Bánffy-u.

Gyom
ság és
gекnél

Gyo

Egy

Mih

gyógy

M

a F

női divatt

Készít

legujabb div

!! Varró- és

Szíves

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

ASPIRIN

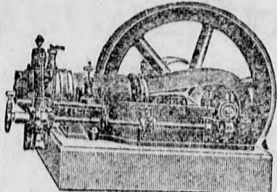
ASPIRIN

ASPIRIN

Nyersolaj, szivógáz, Diesel

Motorok és lokomobilok

Gyors
szállítás
Kedvező
fizetési
feltételek
Messze
menő
lótállás

Drezdai Motorgyár Részv. Társ.
Németország legrégebbi, legnagyobb motorgyára.
Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Koh. ry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Telefon 945.

Telefon 945.

**Tüzifa, szén, mész,
cserép, cement, téglá
és mindennemű építkezési anyagok**
legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomoreseppek

Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Megnyílt a Fekete Józsefné

női divatterme, Bethlen-utca 16. sz.

Készíték angol és francia costumöket a
legújabb divat szerint jutányos árak mellett.

:: Varró- és tanuló-lányok felvételnek. ::

Szives pártfogást kér

Fekete Józsefné.

Aspirin

vásárolunk eredeti

== TABLETTÁKBAN ==

20 drb. K 1,20

Minden Tablettára az ASPIRIN szó van rábélyegezve.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Melheim a. Rhein.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi üledéke nincs! Számtalan eli-me-ő
nyitkozott! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt
szabadalmát képezett Rézkénport és bordói
port is. Kérjen ingyen és bérmentes
leírást a

FORHIN-gyártól, Budapest,
VI., Váci-út 93.

A kalapgyár raktára

Városi bérház, Simonffy-u. 2. szám alatt van.

Szigoruan szabott árak.

Minden üresen vásárolt forma ingyen lesz feldiszitve.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
Gyomorsó	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a füzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Legelő.

150 hold prima gyeplegelő, bővizű kutakkal ellátva,
kiadó.

A legelő Szatmár határában, a várostól 10 kilométer-
nyire fekszik sík talajon, országut és vasuti állomás mellett.

Neuschlosz Testvérek

Telefon irodai 16. sz., gazdasági 155. sz.

Törv. védve.

Azon titok

miképen leszünk fiatalok és szépek, meg van oldva az

„Oja“ csodaszappan

egyszerű alkalmazása által „OJA“ határozottan meglepő hatású szépség-
viróló színezetet kölcsönöz. Az arcbőrnek minden tisztálansága eltűnik. „OJA“ a legduzzadtabb,
dagadt kereket előkelőkké, gyöngédeké, finomakká és tisztákká teszi. 1 egész doboz 2 K. 1 kis doboz 1 K.

Gondosan ügyeljünk az „OJA“ névre, minthogy csomagolásunkat megtévesztő módon utánozzák.
Kapható az összes gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben és az összes szakba
vágó üzletekben.

A Néptakarékpénztár m. sz.

Debreczen, Piacz-utca 75. szám
felhívja az iparosok, vasutasok, munkások
figyelmét arra, hogy a vámpéreci út mentén levő Czeglédy-telepen 180 négyszögletes parcellák, a lévai-úton 150 négyszögletes parcellák, a máv. gőpjavitóműhely mellett, az Onosai-útcán 180 négyszögletes parcellák

házhelyeknek

kedvező heti befizetések ellenében eladók.

Visszanyertem

amit oly nehezen vártam

régi egészségem

mert elég korán megtudtam, hogy

az Orosházi kenyér

és fehér sátemény már

rövid használata után

gyógyító hatással bír.

Az Orosházi kenyér és fehér sátemény készül az

Első Debreceni Kenyérgyár

Részvénytársaságnál

Széchenyi-u. 49. — Telefon 793

Kapható a főüzletben Simonfy-utca 2., városi bérpótló, telefon 32. Ugyiszintén minden jobb fűszerkereskedésben, bodegában és vendéglőben.

Carl Kronsteiner

időjárásnak ellentálló

a gade-festők

törvényesen védve.

50 árnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmuló. Egyedüli célszerű mázó anyag már befestett homlokzatoknál.

Zománc-homlokzattfesték nem kopik, mosható egy vonással fődő, zománckemény festék, melynél az alapozás fölösleges és csupán hideg vízzel keverve, használatra alkalmas. Antiseptikus méregmentes, porhanyó. Ezményi festés belső helyiségek, még festetlen homlokzatok, faépületek, mint: félszerek, pavillonok, kerítések stb. részére. Kapható az összes árnyalatokban. Költség négyszögméterenként 5 fillér.

Mintakönyv és ismertetés ingyen és bérmentve.

Carl Kronsteiner,

Wien, III., Hauptstrasse 120.

Raktárak minden nagyobb városban.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petroszény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, koczká, durva, akna és aprószén termékeit cséplési, szobátüzelési és ipari célokra

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Fest

Ágytollat

Tisztító

fertőtlenítő tisztít

Hrabéczy

Első Debreczeni Gőzmosó, Vagyttisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Kavics-homokbánya az év minden szakában üzemben. Gőzüzemű berendezés. Mindenféle vasbeton és betonmunkához kiválóan alkalmas Szamos-folyam kavics. Vasúti állomás Szatmár-Udvart. Rendelvények bármikor és bármily mennyiségben a legrövidebb idő alatt elintéztetnek.

Megrendelés: **Bikfalvy Albert**

tulajdonoshoz címzendők: Berend, posta és táviró állomás Szatmár-Udvart. Vagy:

Beer Sámuel, Szatmár-Németi

Bányai-ut 17. szám. Telefon-zám 264.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójaratok

Rotterdam-Newyork-Kanada

között.

Iroda: Budapesten, VII., Nefelejts-utca 47.

Használjon

szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derekfájdalmak ellen

Dr. Borovszky-féle

most már kellemes szagu

BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbaüveg 50 fillér.

Mosakodásra, szépítő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Debreczenben kapható: **Batáry Imre, Harsányi Lajos, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő és Steiner Manó** gyógyszerterében, **Központi drogeriában, Balogh M. J., Deutsch Lajos, Mayer Jenő és Béla** kereskedőknél és **Nagy András** keztyű- és sérvkötő-gyárában.